

UNIwersytet
MEDYCZNY
W ŁODZI

OPERACJA

INTEGRACJA

Obwód miedniczny i bliższy koniec kości udowej

Prof. Andrzej Grzegorzewski

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Obręcz miedniczna i bliższy koniec kości udowej

Przygotowanie merytoryczne seminariów w formie prezentacji przypadków klinicznych w ramach projektu „Operacja - Integracja!” Zintegrowany Program Uniwersytetu Medycznego w Łodzi (POWR.03.05.00-00-Z065/17) współfinansowany z Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Priorytet III. Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju.
Działanie 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych

XP1028116331052
StulID: 14508474
Dzieci biodra ap.
Se: 1
Im: 1/1
EXTREMITY

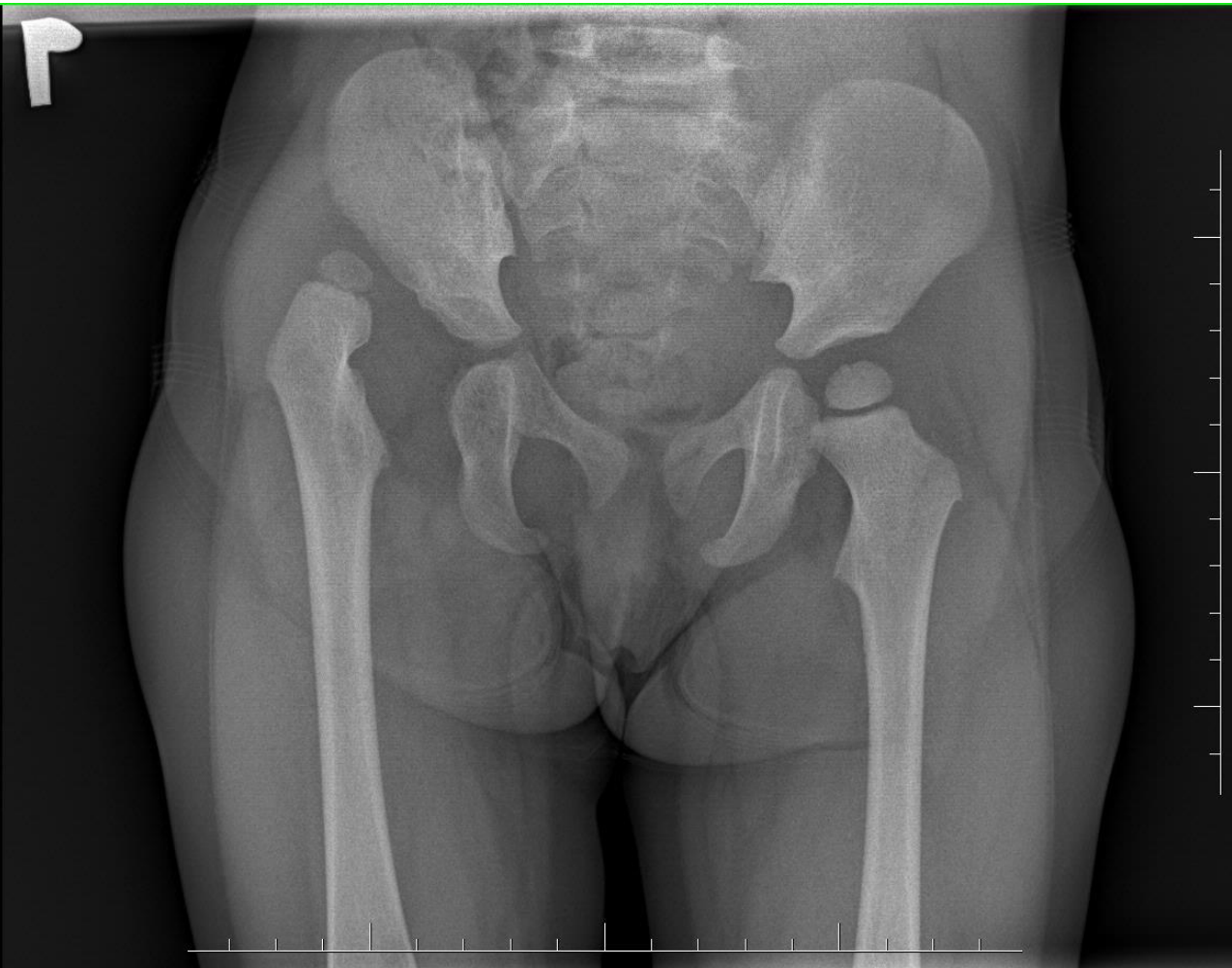
Mag: 0,64x
R: 0°

KVP: 40.3
mAs: 4

Sensitivity: 0

Rel. Exposure: 80

LIN: W:3122 L:1561

KRAMARZ OLIVIA
2016-08-24 F 733123
Acc: 14508474
2018-12-10
Acq Tm: 09:30:35.0781

Dysplazja stawu biodrowego

Niedorozwój stawu biodrowego i bliższego końca kości udowej.

-staw biodrowy: płytka, stroma panewka i pogrubiałe dno panewki,

-bliższy koniec kości udowej: zwiększony kąt szyjkowo-trzonowy i kąt antetorsji, hypoplazja jądra kostnienia głowy kości udowej

Dysplazja stawu biodrowego

-wrodzona? - CDH

-rozwojowa - DDH

Dysplazja stawu biodrowego

Częstość występowania:

-bez przemieszczenia – 4% – 5%

-z przemieszczeniem (zwichnięciem) – 1,5% - 2,4%

Deżyna, Dega, Myśliborski, Wośko, Zwierzchowski

Dysplazja stawu biodrowego

Dziewczynki / Chłopcy = 4-6 / 1

Obustronnie / Jednostronnie = 3 / 2

Wada jednostronna – częściej strona lewa

Dysplazja stawu biodrowego-patogeneza

- Ultrapozycja płodu
- Czynniki genetyczny
- Czynniki hormonalne
  - Relaksyna
  - Insulina

Dysplazja stawu biodrowego - okres niemowlęcy

Brak samoistnej korekcji wady.

Wada utrzymuje się i narasta doprowadzając do przemieszczenia głowy kości udowej.

Stroma, płytka i o pogrubiałym dnie panewka nie jest w stanie utrzymać głowy kości udowej w jej prawidłowym miejscu.

Nasilona antetorsja i zwiększony kąt szyjkowo-trzonowy kości udowej potęgują decentrację głowy kości udowej.

Okres sprzyjający wystąpieniu decentracji głowy kości udowej – początek chodzenia.

Dysplazja stawu biodrowego – objawy kliniczne

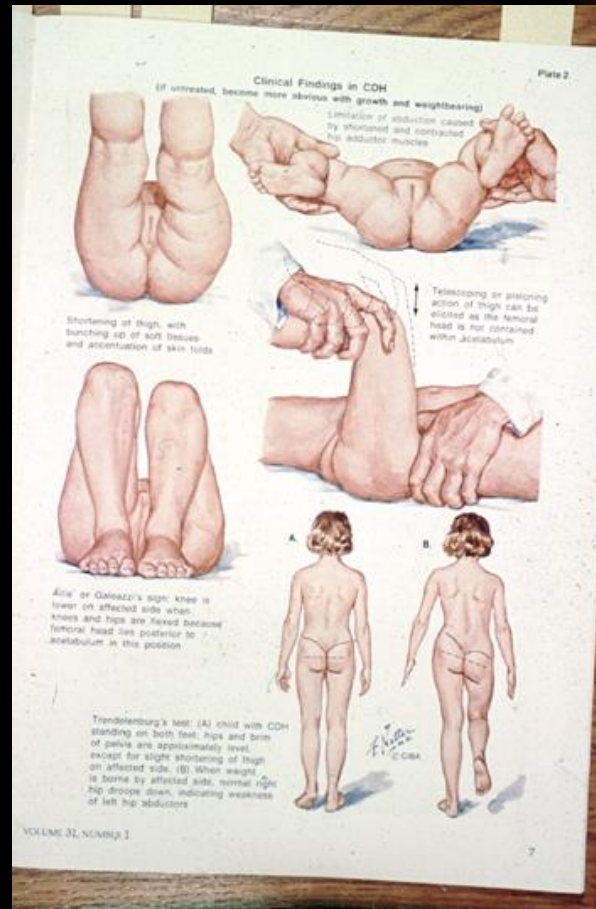
Pewne

- Objaw przeskakiwania Ortolaniego
- Objaw wyważania Borlowa
- Objaw ograniczonego odwodzenia

Naprowadzające

- ↑↑ rotacja kończyny do wewnątrz
- ↓↓ rotacja kończyny na zewnątrz
- Asymetria fałdów udowo-pośladkowych

Dysplazja stawu biodrowego – objawy kliniczne

Dysplazja stawu biodrowego – badania obrazowe

- USG - od urodzenia do 12 m-ca życia
- RTG – dopiero po 4 m-cu życia, obecnie wskazania do wykonania RTG po 1r.ż.

Zawsze RTG obu stawów na jednej kliszy.

- CT
- MRI

Dysplazja stawu biodrowego - utrasonografia

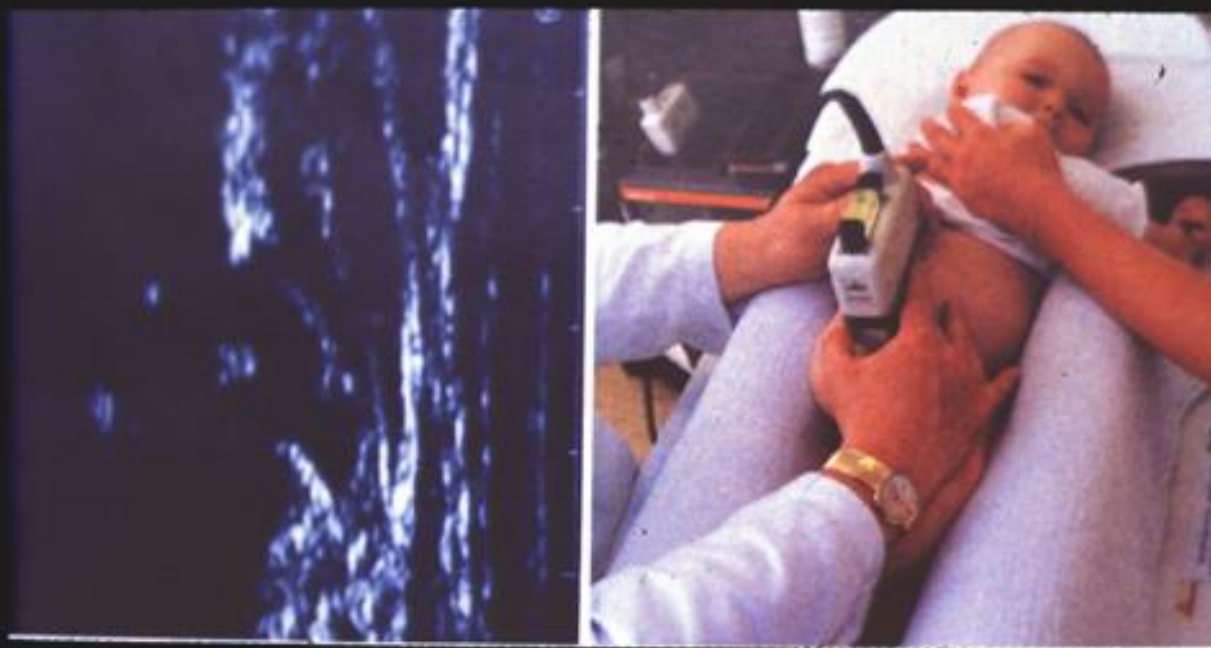
Podstawowe badanie przesiewowe, pozwalające diagnozować i oceniać efekty leczenia. Zawsze w połączeniu z badaniem klinicznym.

Idealny schemat wykonania badania USG:

- 3 – 4 tydzień życia
- 3 – 4 miesiąc życia

W przypadku stwierdzenia dysplazji USG wykonuje się częściej i więcej razy, aż do uzyskania wyleczenia.

Dysplazja stawu biodrowego - ultrasonografia

Dysplazja stawu biodrowego ze zwichnięciem - objawy

- Brak oporu dla głowy kości udowej w panewce.
- Uwypuklenie krętarza większego.
- Krętarz większy powyżej linii Rosel-Nelatona
- Skrócenie kończyny w wymiarze względnym.
- Ograniczenie odwodzenia w stawie.
- Nadmierne ruchy rotacyjne.
- Objaw pompowania.
- Wgłobienie trójkąta Scarpy

Dysplazja stawu biodrowego ze zwichnięciem - objawy

- Dodatni objaw Trendelenburga.
- Objaw Duchenna
- Chód utykający – wada jednostronna
- Chód kaczkowaty – wada obustronna
- Pogłębienie lordozy lędźwiowej.

Dysplazja stawu biodrowego ze zwichnięciem

– lokalizacja przemieszczenia

- Subluxatio – górny, przedni brzeg panewki.
- Luxatio supracotyloidea – okolica nadpanewkowa.
- Luxatio iliaca – ku górze i tyłowi, na talerz kości biodrowej.

Dysplazja stawu biodrowego – badanie RTG

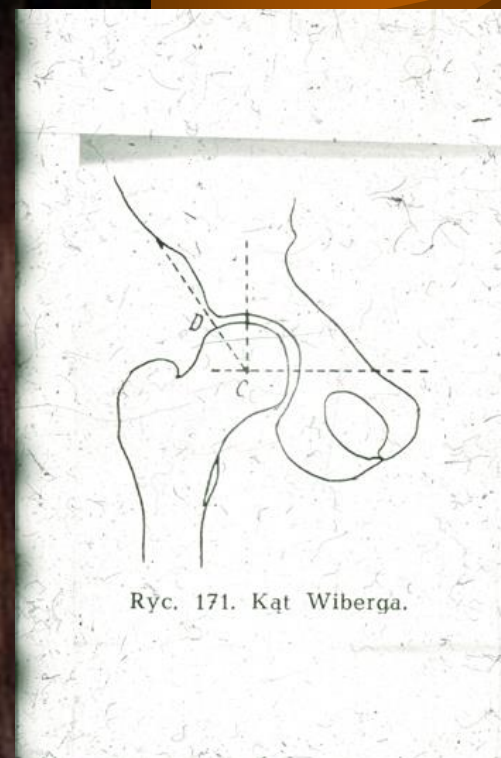
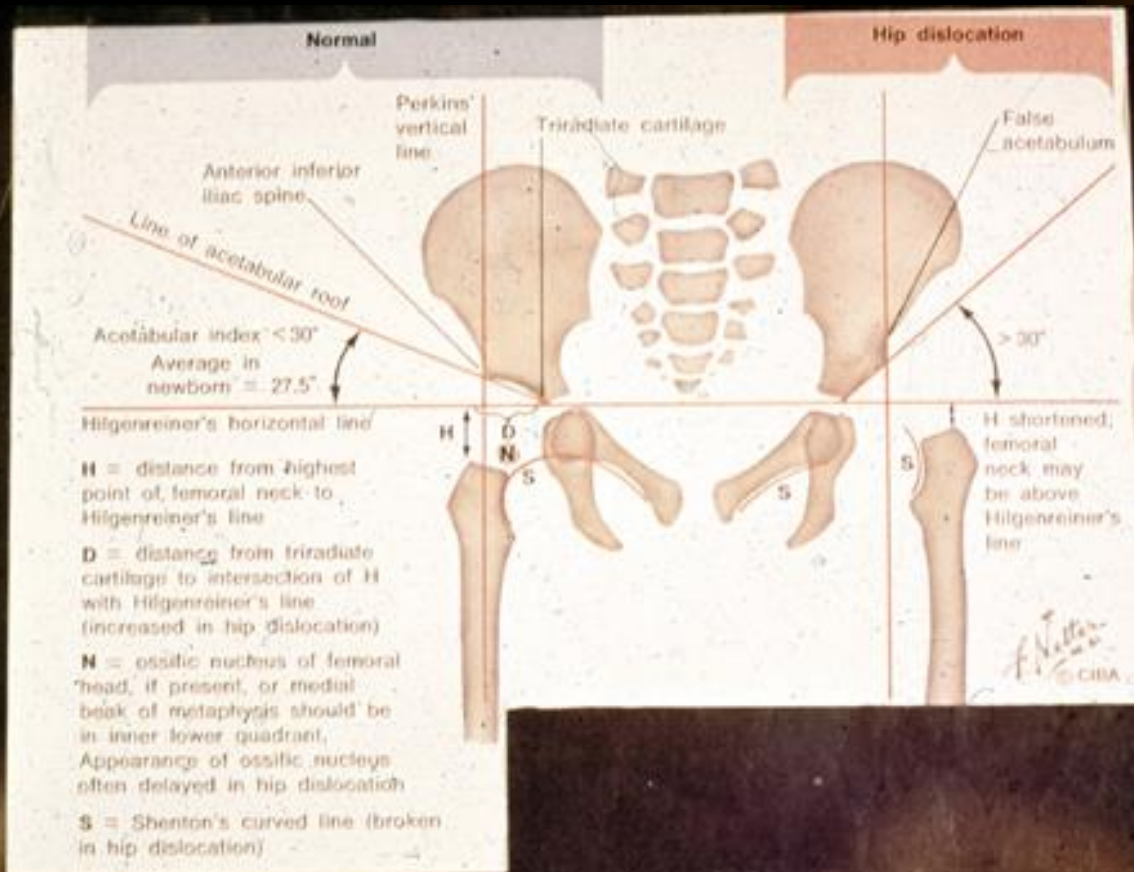
Bez przemieszczenia

- Panewka – płytka, stroma, grube dno.
- Blizszy koniec kości udowej – zwiększony kąt antetorsji i szyjkowo-trzonowy, hypoplazja jądra kostnienia

Z przemieszczeniem

- Jak bez przemieszczenia oraz:
- Przerwanie łuku Menarda-Shentona.
- Zaburzenie linii Calve.

Dysplazja stawu biodrowego – badanie RTG

Dysplazja stawu biodrowego – badanie RTG

Dysplazja stawu biodrowego – leczenie

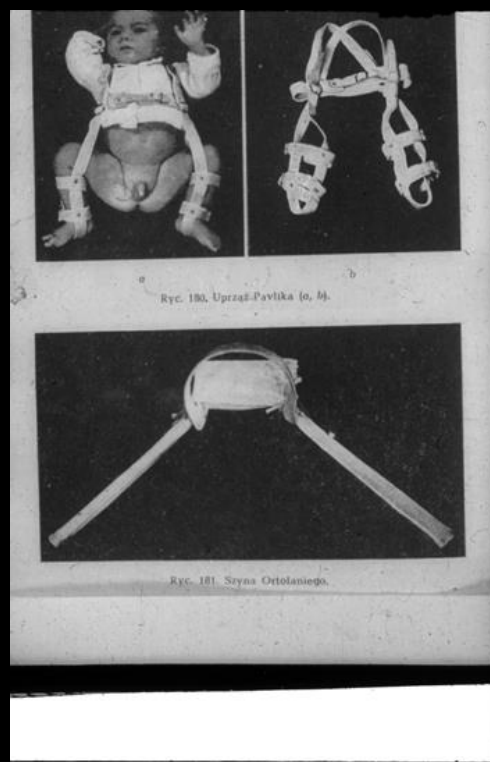

- Sposób leczenia zależy od:
  - wieku w chwili rozpoznania,
  - wielkości wady.
- Leczenie polega na prawidłowym centrowaniu głowy kości udowej na dno panewki.

Dysplazja stawu biodrowego – sposoby leczenia

- Poduszka Frejki
- Szyna Koszli
- Uprząż Pavlika

- Stawy biodrowe w zgięciu 100-110° i odwiedzeniu 60-70°

Dysplazja stawu biodrowego – sposoby leczenia

Dysplazja stawu biodrowego ze zwichnięciem – sposoby leczenia

- Szyna Koszli
- Uprząż Pavlika
- W przypadku braku efektów leczenia, staw niestabilny, dziecko powyżej 6 m-cy, to:
  - Wyciąg ponad głowę,
  - Repozycja zamknięta w znieczuleniu, kontrola RTG
  - Gips typu żabka (wg Lorenza, 2 m-ce),
  - Kontrola RTG, zmiana gipsu na odwodzący (Langego, 3 m-ce), ewentualnie doleczenie w aparacie Groniera
- Brak efektów leczenia – leczenie operacyjne

Dysplazja stawu biodrowego ze zwichnięciem – sposoby leczenia

Dysplazja stawu biodrowego ze zwichnięciem – sposoby leczenia

XP1028116331052
SiuID: 14508474
Dzieci biodra ap.
Se: 1
Im: 1/1
EXTREMITY

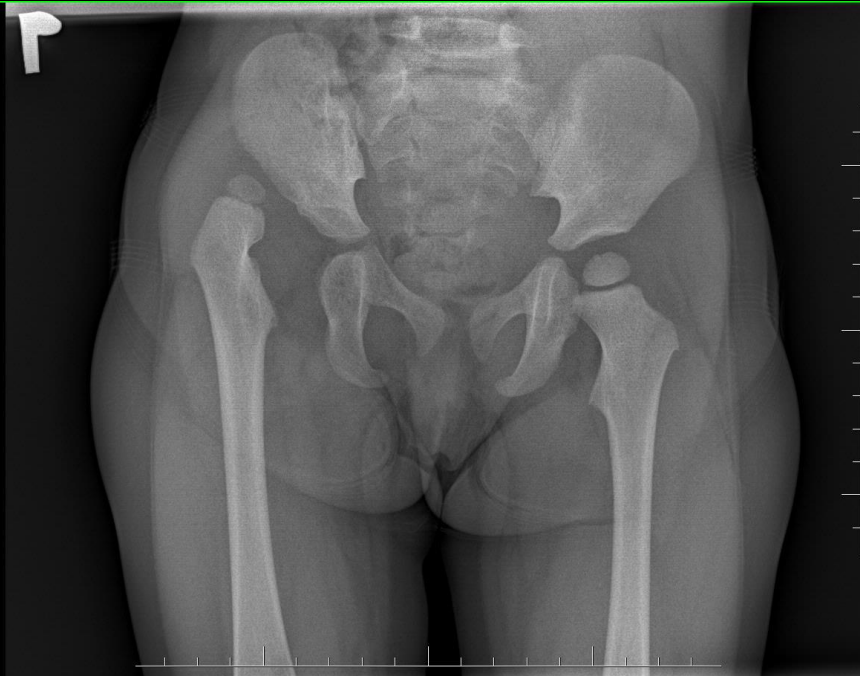
Mag: 0,64x
R: 0°

KVP: 40.3
mAs: 4

Sensitivity: 0

Rel. Exposure: 80

LIN: W:3122 L:1561

KRAMARZ OLWIA
2016-08-24 F: 733123
Acc: 14508474
2018-12-10
Acq Tm: 09:30:35.0781

XP1028116331052
SiuID: 15413161
Dzieci biodra ap.
Se: 1
Im: 1/1
EXTREMITY

Mag: 0,60x
R: 0°

KVP: 51.8
mAs: 7

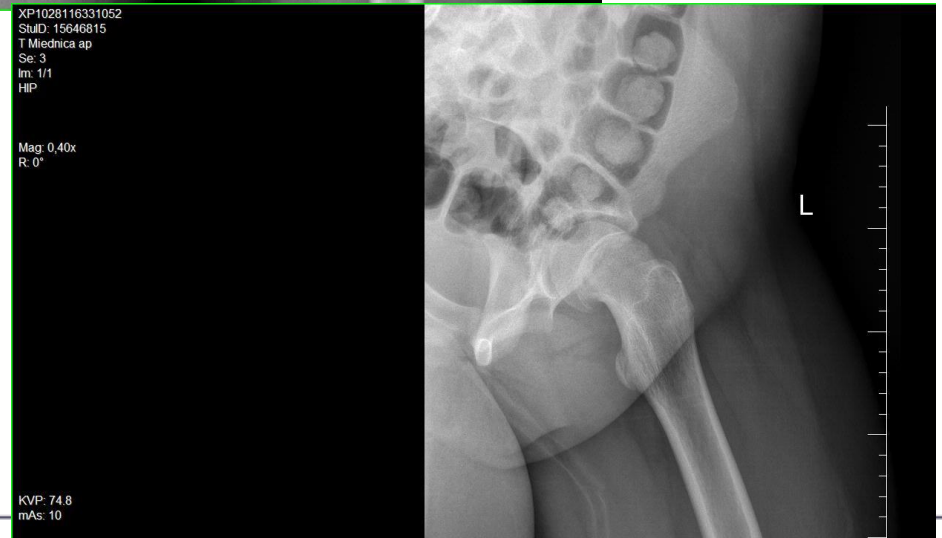
Sensitivity: 0

Rel. Exposure: 467

LIN: W:1680 L:1679

KOŁODZIEJCZYK LENA
2014-11-28 F: 654243
Acc: 15413161
2019-07-11
Acq Tm: 09:37:57.0359

Złuszczenie głowy kości udowej – zaburzenie kostnienia śródchrzęstnego

- Przemieszczenie szyjki k. udowej względem głowy k. udowej głównie dogłowowo i brzusznie – warstwa przerostowa chrząstki nasadowej
- K=M, po 10 r.ż.
- Nadwaga, zaburzenia hormonalne
- Złuszczenie ostre i przewlekłe
- Klinicznie – ból, ograniczenie rot. wew. i odwiedzenia, skrócenie kończyny w wymiarze względnym, obj. Drehmann`a – patognomiczny (zgięcie pow. 30° odbywa się z jednoczesnym odwiedzeniem i rot. zew w stawie)
- Diagnostyka – RTG AP i w pozycji Lauenstein`a

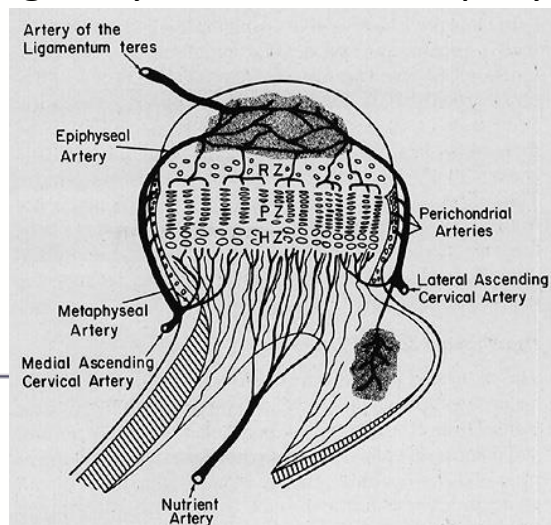
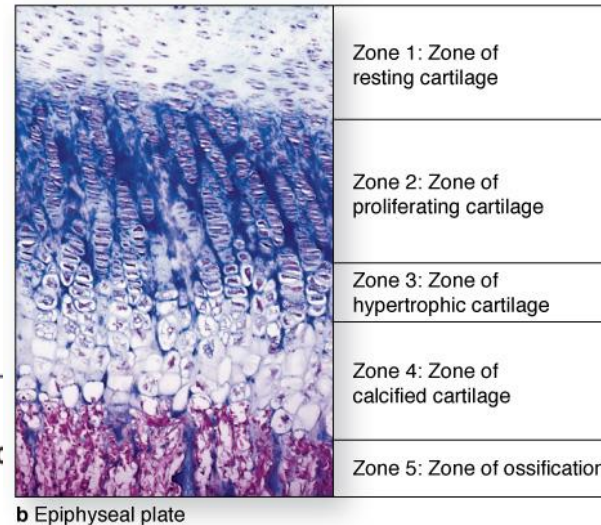

FIG. 2.2 Drawing showing the blood supply of the capital femoral

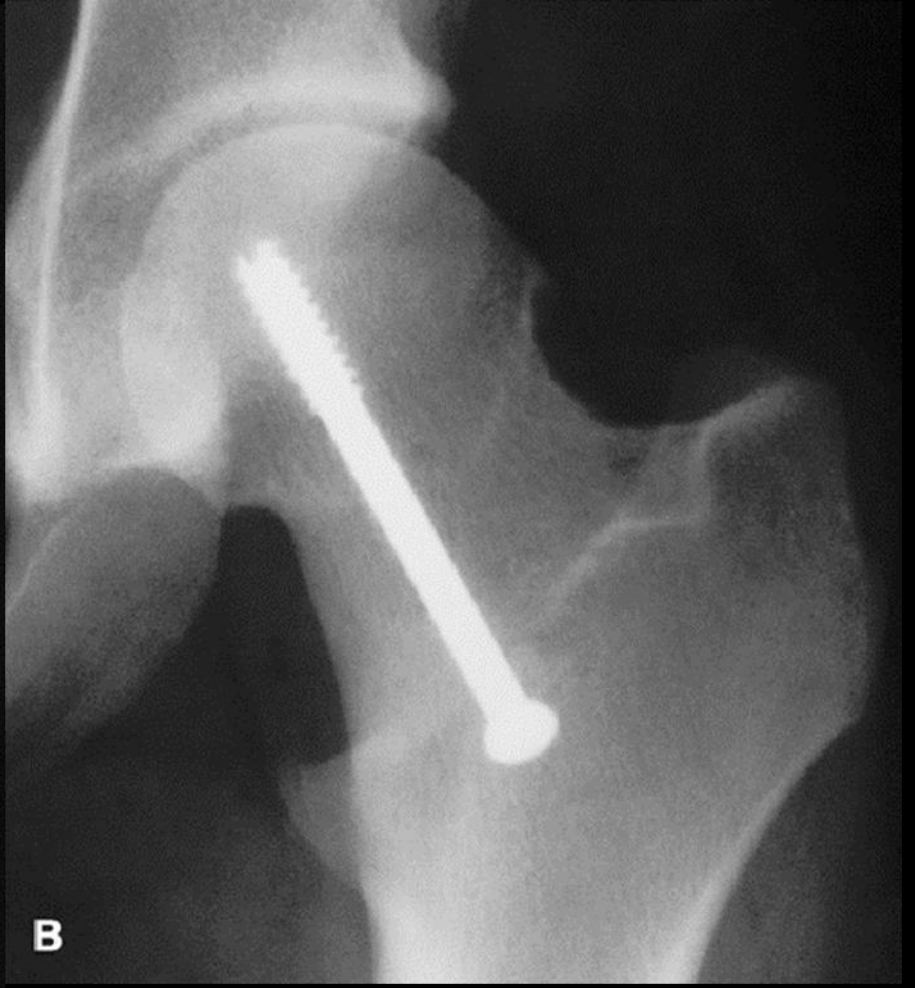
Lat 11

Lat 11

Lat 21

XP1028116331052
StulID: 14236670
T St. biodrowe ap porownawcze
Se: 1
Im: 1/1
HIP

R
na lezaco

MASTALERZ KRZYSZTOF
1970-12-15 M 736849
Acc: 14236670
2018-10-04
Acq Tm: 08:58:32.0812

Mag: 0,43x
R: 0°

KVP: 76.8
mAs: 14

Sensitivity: 0

Rel. Exposure: 491

LIN: W:1711 L:855

Lat 47 – zmiany zwyrodnieniowe – do THR

Jałowa martwica głowy kości udowej – choroba Perthesa

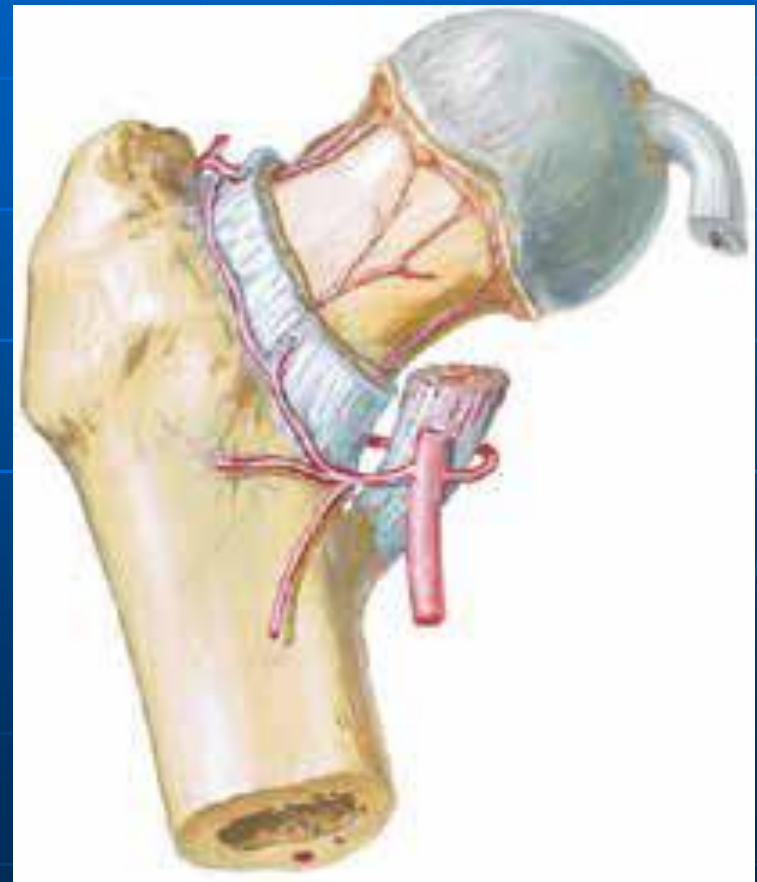
Etiologia???

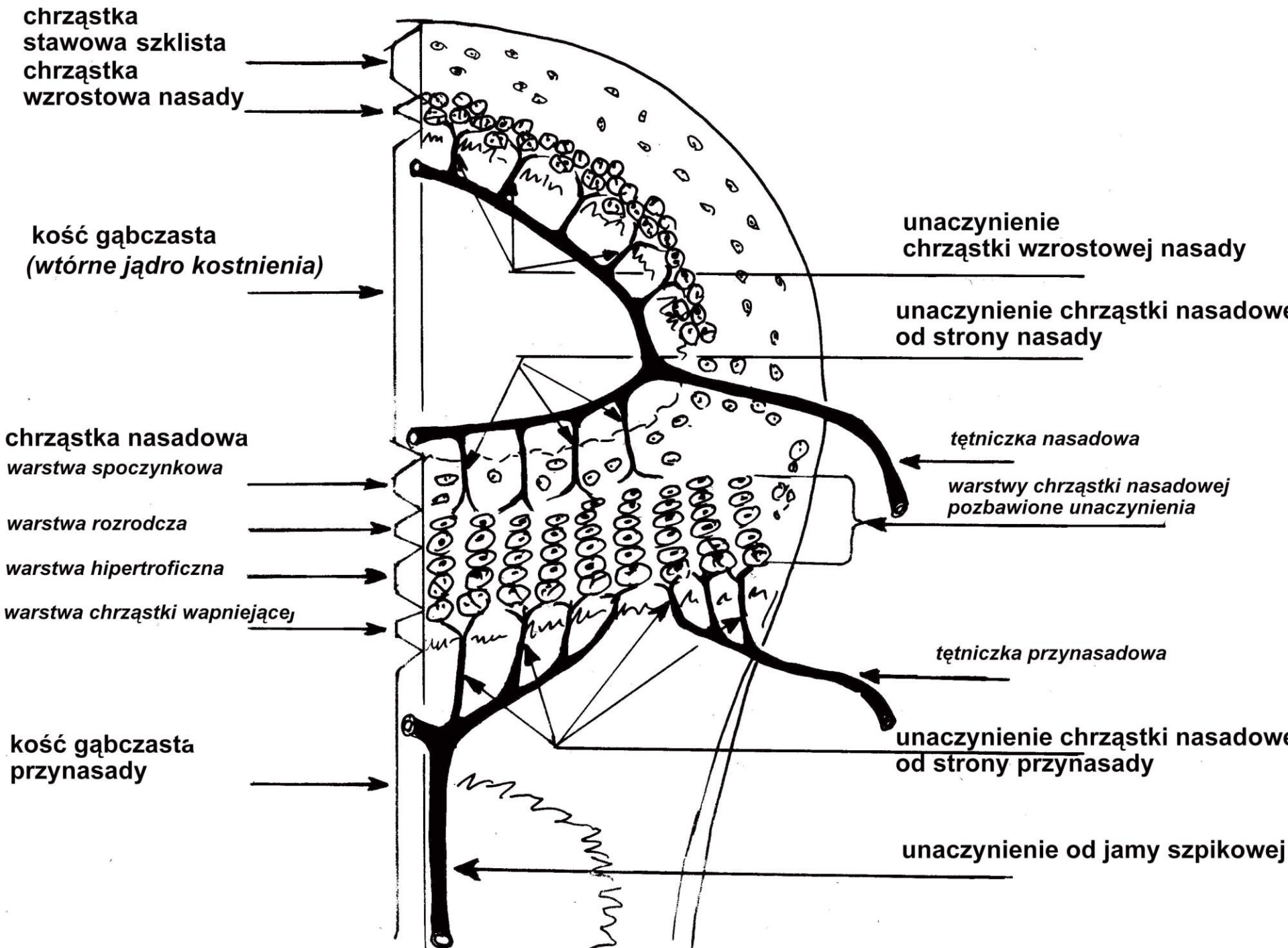
- Zaburzenia unaczynienia
- Wrodzone lub nabyte zaburzenia układu krzepnięcia lub fibrynolizy
- Wzmożone ciśnienie śródstawowe
- Teoria genetyczna
- Uraz
- Zaburzenia hormonalne
- Bierne palenie
- Zaburzenia rośnięcia kości

Etiologia

- Zaburzenia unaczynienia

Etiologia

■ Wrodzone lub nabyte zaburzenia układu krzepnięcia lub fibrynolizy

- Alfa 1-antytrypsyna

Gregosiewicz A et al. Ischemia of the femoral head in Perthes disease: Is the cause intra- or extra vascular.
J Pediatr Orthop 1989; 9: 160-62.

- białko C i S

Glueck CJ et al. Association of antithrombotic factor deficiencies and hypofibrinolysis with Legg-Perthes disease. J Bone Joint Surg 1996; 78 (A): 3-13.

Etiologia

■ Wzmożone ciśnienie śródstawowe

- łagodne zapalenie stawu biodrowego lub krwiak
- 2 – 10h, 150-200mm Hg

Gershuni DH, et al. The questionable significance of the hip joint tamponade in producing osteonecrosis in Legg-Calvé-Perthes disease. *J Pediatr Orthop* 1983; 3: 280-85.

Drescher W et al. Reperfusion pattern of the immature femoral head after critical ischemia. A microsphere study in pigs. *Acta Orthop Scand* 1999; 70: 439-45.

Mallet JF, et al. Transient synovitis of the hip in childhood: Observation hip. *Rev Chir Orthop* 1981; 67: 791-803.

Etiologia

■ Teoria genetyczna

- **Dziedziczenie poligeniczne** Gray IM, et al. Incidence and genetics of Legg-Perthes disease British Columbia: Evidence of polygenic determination. J Med Genet 1972; 9: 197-202.
- **Gradient dziedziczenia 35:4:4:1** Hall DJ. Genetic aspects of Perthes` disease. A critical review. Clin Orthop 1986; 209: 100-114.
- **Recesywny mechanizm dziedziczenia sprzężony z chromosomem X** Burch PR, Nevelos Ab. Perthes` disease: A new genetic hypothesis. Med Hypotheses 1979; 5: 513-528.
- **1492 dzieci z ch. Perthesa – 18 (1,2%) rodzinne występowanie, (w tym bliźnięta jednojajowe)**
Zarzycka M, Zarzycki D. Choroba Perthesa u bliźnięt jednojajowych. Chir Narz Ruchu Ortop Pol 1978; 43: 87-90.
Zwierzchowski H. Epidemiologia choroby Perthesa. Materiały XXV Zjazdu Naukowego PTOiTr Łódź 1984: 11-5. 318

Etiologia

■ Uraz

- Loder RT, et al. Behavioral characteristics of children with Legg-Calvé-Perthes disease. J Pediatr Orthop 1993; 13: 598-601.
- Karski T, et al. Zasady leczenia dzieci z chorobą Perthesa w Klinice Ortopedii Dziecięcej w Lublinie. Ewolucja metod i ich skuteczność. Sympozjum Sekcji Ortopedii Dziecięcej PTOiTr, Łódź 2001; 25-26.
- Dimeglio A. Legg-Calvé-Perthes disease: etiology. Mapfre Medicina 1995; 6: 10-11.

Etiologia

■ Zaburzenia hormonalne

- Opóźnienie wieku szkieletowego w stosunku do wieku metrykalnego – do 2 lat
- Harrison MHM, et al. Skeletal immaturity in Perthes` disease. J Bone Joint Surg 1976; 58 (B): 37-40.
- Zaburzenia trójiodotyroniny i tyroksyny
- Neidel J, et.al. Normal plasma levels of IGF binding protein in Perthes disease. Acta Orthop Scand 1993; 64: 540-42.
- Hormon wzrostu, somatomedyna A i C
- Rayner PH, et al. An assessment of endocrine function in boys with Perthes` disease. Clin Orthop 1986; 209:124-128.
- Tanaka H, et al. Serum somatomedin A in Perthes` disease. Acta Orthop Scand 1984; 55: 135-40.

Etiologia

■ Bierne palenie

• 5 x więcej

- Mata SG, et al. Legg-Calve-Perthes disease and passive smoking. J Pediatr Orthop 2000; 20: 326-30.
- Glueck CJ, et al. Secondhand smoke, hypofibrinolysis, and Legg-Perthes disease. Clin Orthop 1998 352: 159-67.

Etiologia

- Zaburzenia rośnięcia kości
  - Zaburzenia głównie chrząstki wzrostowej nasady:
    - zaburzenia regularnego ułożenia chondrocytów oraz torbiele, rozproszone miejsca kostnienia
    - budowa podobna do chrząstki włóknistej
    - Ippolito E, Ponseti I. The role of epiphyseal cartilage and physis of the proximal femur in the pathogenesis of LCPD. *Mapfre Medicina* 1995; 6: 16-19.
    - Ponseti IV, et al. Legg-Calvé-Perthes disease. Histochemical and ultrastructural observation of the epiphyseal cartilage and physis. *J Bone Joint Surg* 1983; 65 (A): 797-807.

Epidemiologia

- Płeć – głównie chłopcy 2.8-4.5:1,
- Wiek w chwili zachorowania – 2-12 lat, ch. Perthesa 5-8 lat najczęściej,
- Rasa - przeważnie rasa kaukaska w ch. Perthesa do 15.6/100 000, rasa żółta 0.2, rasa czarna 0.45
- Strefa geograficzna,
- Sytuacja materialna i socjalna rodziny

Diagnostyka

- Objawy kliniczne
- Badania obrazowe

Objawy kliniczne

■ Choroba Perthesa

- Ból ok. stawu kolanowego – po str. przyśrodkowej
- Utykanie – głównie po wysiłku
- Ograniczenie ruchu rot. wew. i odwodzenia
- Ból ok. pachwiny

Badania obrazowe

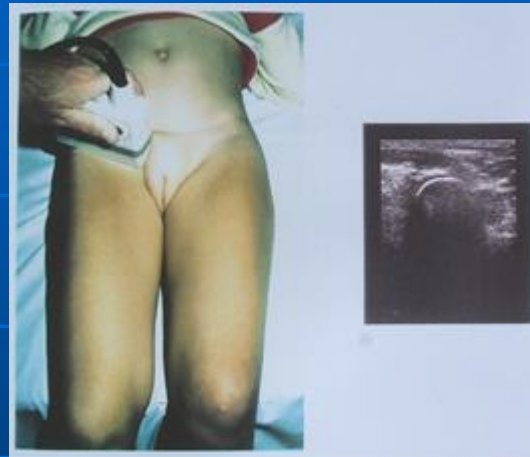
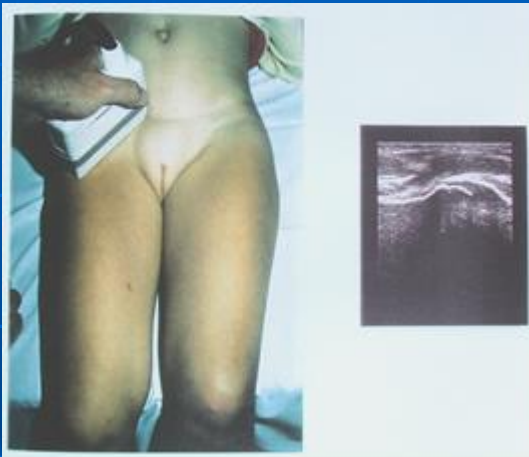
■ RTG

- Choroba Perthesa – AP i Lauensteina (zawsze oba stawy)

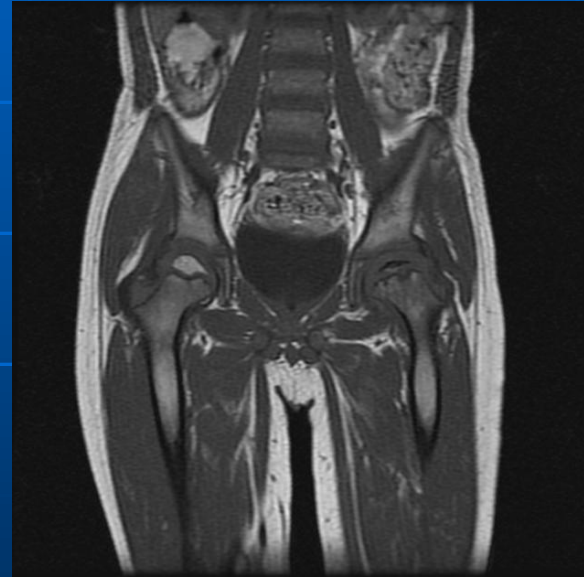
Badania obrazowe

- Choroba Perthesa USG

Badania obrazowe

- Choroba Perthesa MRI

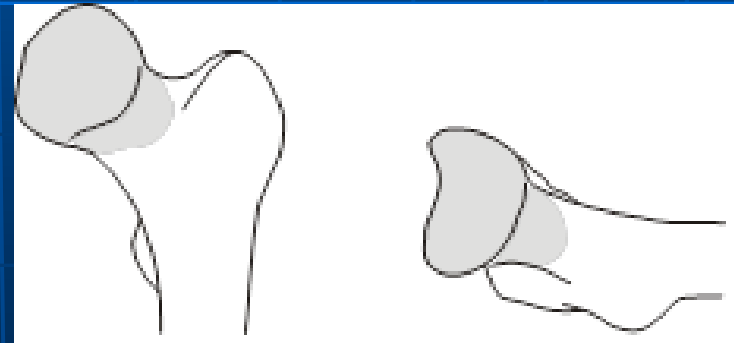
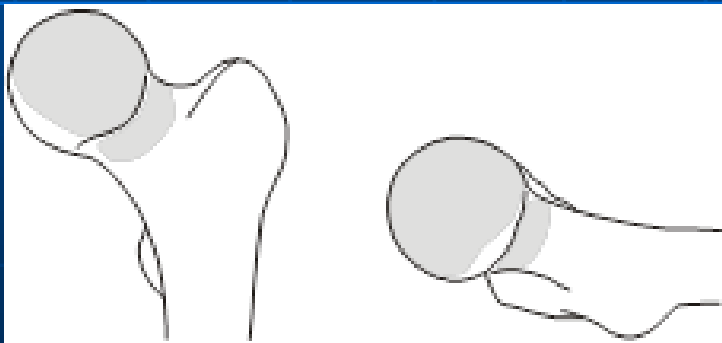
Badania obrazowe – wg Reinberga

- Stadium początkowe – kilka tygodni
- Stadium sklerotyzacji – 6-12 m-cy
- Stadium fragmentacji – 8-10 m-cy
- Stadium reosyfikacji (gojenia) – do 4 lat

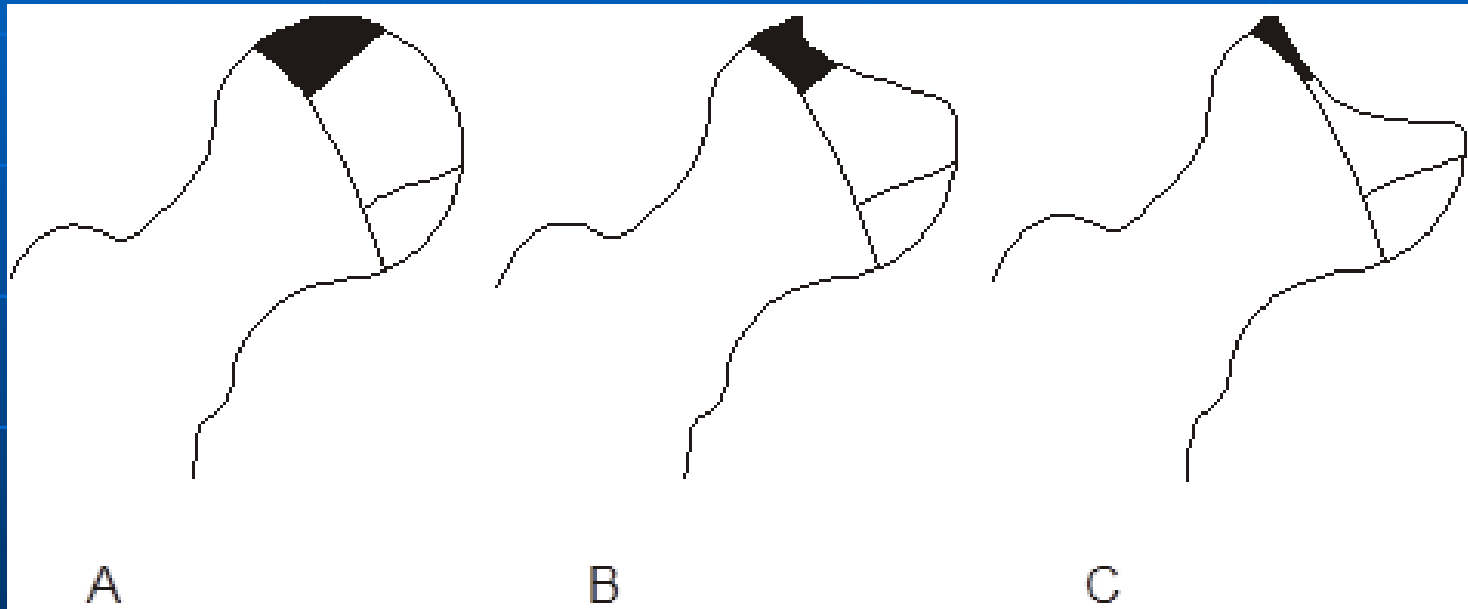
Badania obrazowe - klasyfikacja

■ Wg Catteralla

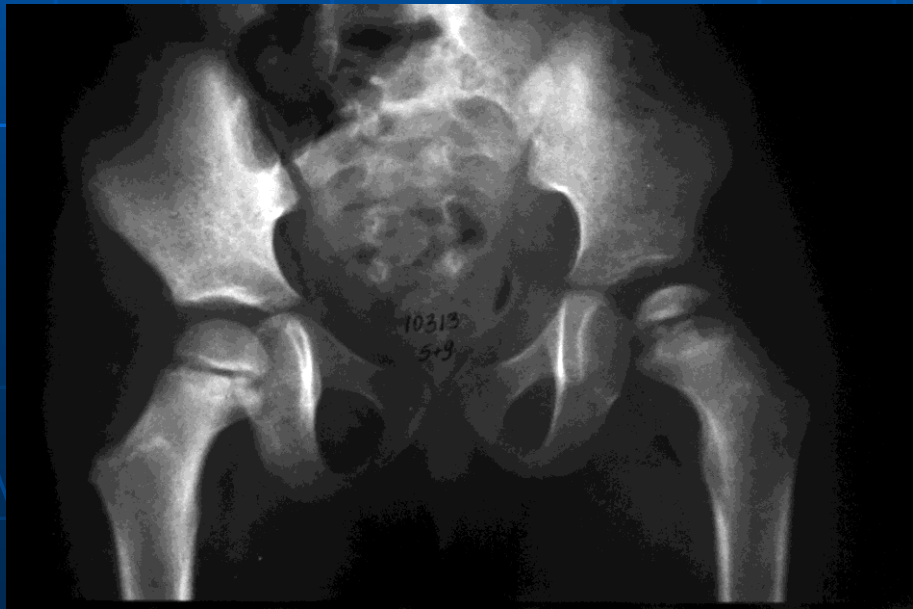
Badania obrazowe - klasyfikacja

- Wg Herringa

Badania obrazowe

- Czynniki ryzyka wg Catteralla
  - Podwichnięcie – lateralizacja głowy
  - Objaw Gage`a
  - Skostnienia bocznie od nasady
  - Poziome ustawie chrząstki nasadowej
  - Zajęcie przynasady

Leczenie – choroba Perthesa

- Zachowawcze – faza początkowa choroby – przywrócenie prawidłowego ROM
  - Odciążenie stawu – leżenie, wyciągi pośrednie za obie KKD w odwiedzeniu, ćw. prowadzone, NLPZ
- Zachowawcze – faza aktywnego leczenia – „contaiment”
  - Wyciągi pośrednie za KKD i ćw, basen
  - Gipsy ćwiczebne – Petri cast
  - Ortezy utrzymujące staw biodrowy w odwiedzeniu

Leczenie – choroba Perthesa

■ Operacyjne – faza aktywna

- Osteotomia waryzująca k. udowej
- Osteotomia miednicy – Salter, Dega, PAO
- Połączenie obu w/w
- Plastyka stropu panewki

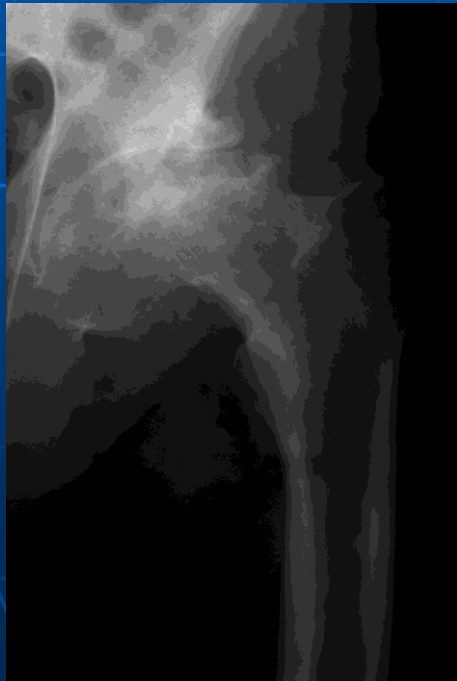

Leczenie – choroba Perthesa

- Operacyjne – rekonstrukcyjna
  - Obniżenie krętarza większego lub zablokowanie chrząstki wzrostowej krętarza większego
  - Osteotomia walgizująca bliższego końca k. udowej
  - Osteotomia miednicy wg Chiariego
  - Endoprotezoplastyka stawu biodrowego
  - Resekcja głowy k. udowej znajdującej się poza panewką

XP1028116331052
StulID: 13204941
T Miednica ap
Se: 1
Im: 1/1
HIP

na lezaco
R

GAD NATANIEL
2006-08-29 M 696066
Acc: 13204941
2017-12-14
Acq Tm: 09:37:50.0687

Mag: 0,45x
R: 0°

KVP: 71.3
mAs: 12

Sensitivity: 0

Rel. Exposure: 412

LIN: W:2291 L:1307

CLASSIFICATION OF BONE NEOPLASMS

SCHAJOWICZ 1972

- I. NEOPLASMS PRODUCING THE BONE TISSUE**
- II. NEOPLASMS PRODUCING THE CARTILAGINOUS TISSUE**
- III. GIANT -CELL TUMOR**
- IV. NEOPLASMS OF BONE MARROW**
- V. NEOPLASMS OF VESSELS**
- VI. OTHER NEOPLASMS OF CONNECTIVE TISSUE**
- VII. OTHER NEOPLASMS OF BONES**
- VIII. UNCLASSIFIED TUMORS**
- IX. TUMOR - LIKE LESIONS OF THE BONES**

INCIDENCE

1 - 2 in 100 000 persons

NEOPLASMS OF THE BONES

make 1,5% of all neoplasms

(make 1,5% of all neoplasms)

GENESIS OF NEOPLASMS

* ? ? ? ? ?

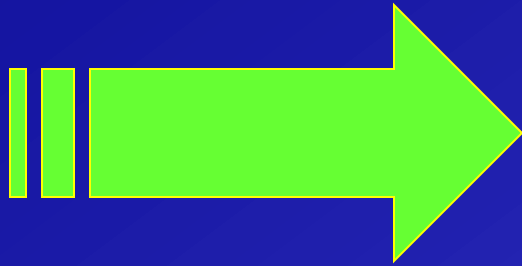
* VIRUSES

* CHEMICAL SUBSTANCES

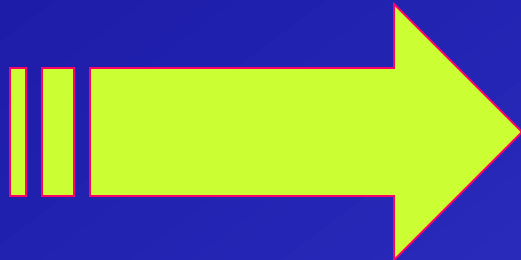
* PHYSICAL SUBSTANCES

* IMMUNOLOGICAL FACTORS

CLASSIFICATION OF NEOPLASMS

BENIGN

MALIGNANT

DIAGNOSTICS

MEDICAL HISTORY - pain (*mainly at night*)

CLINICAL EXAMINATION – edema, dysfunction of the extremity, pathologic fractures, change of form

ADDITIONAL INVESTIGATIONS -

* laboratory investigations: **blood cell count, ESR, phosphatases, proteins, Ca, P**

* image investigations: **X-ray, sectional X-ray, USG, CT, MRI, scintiscanning, angiography**

QUICK DIAGNOSTICS

X-ray + other image investigations

CHEST X-ray

ABDOMINAL USG

SCINTISCANNING

X-ray

OSTEOLYTIC LESION

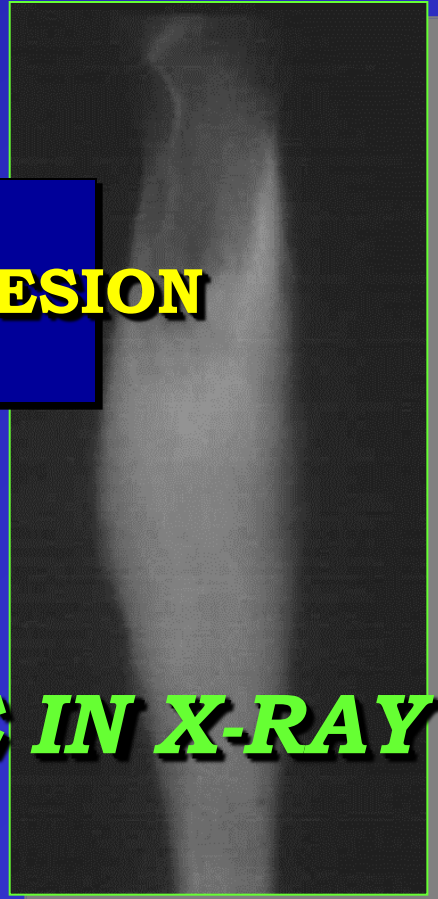
90%

OSTEOSCLEROTIC LESION

10%

PREVIOUSLY VISIBLE IN X-RAY

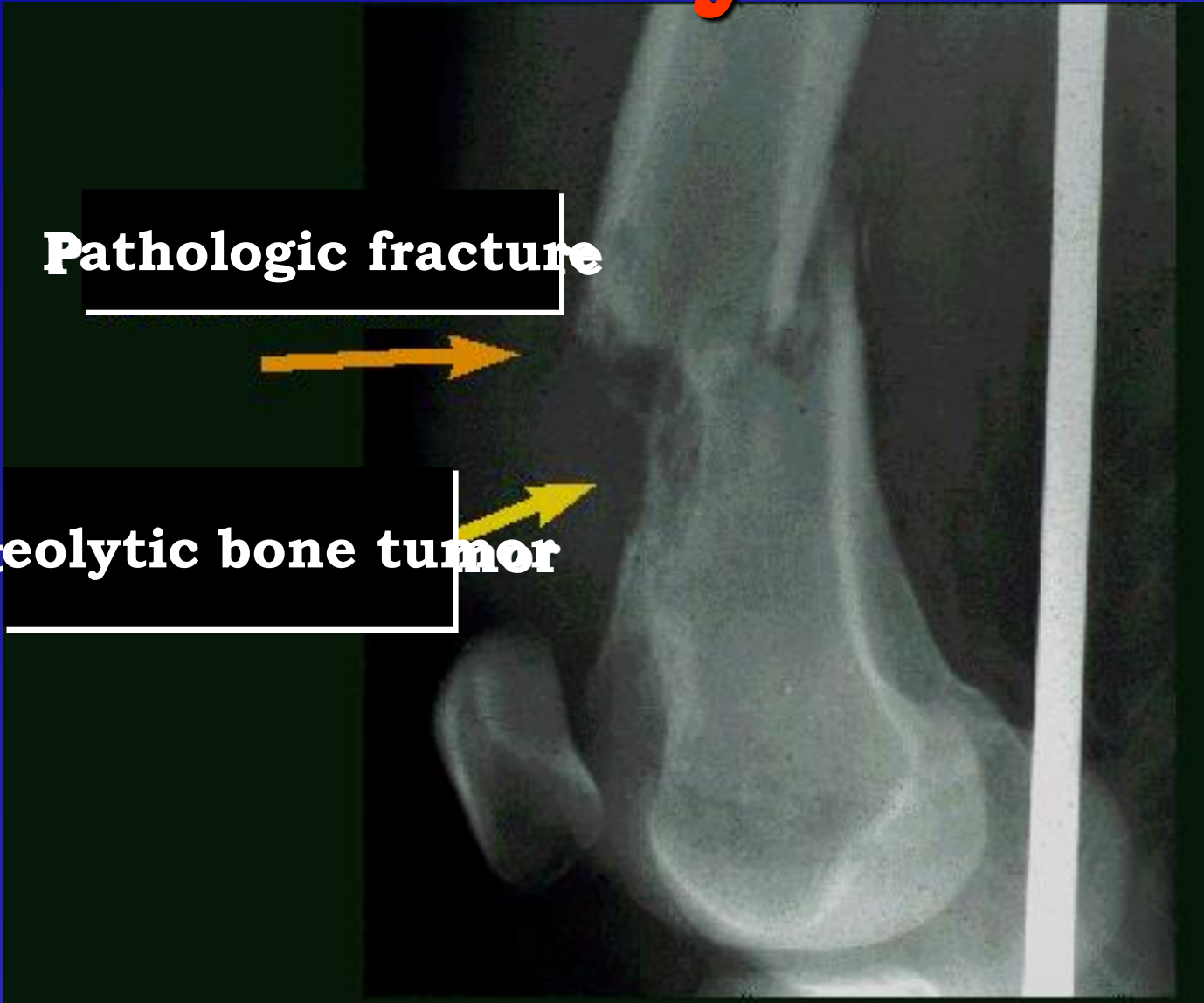

X-ray

Pathologic fracture

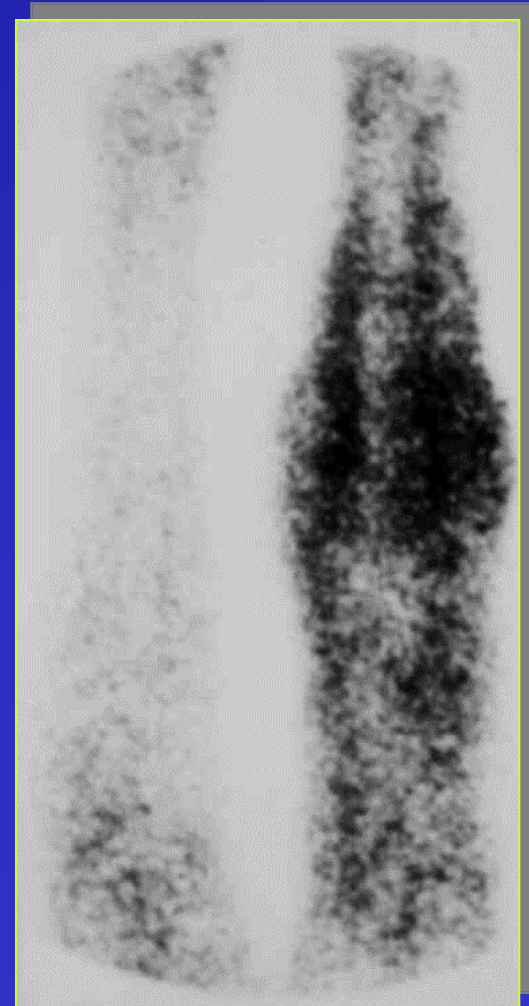

Osteolytic bone tumor

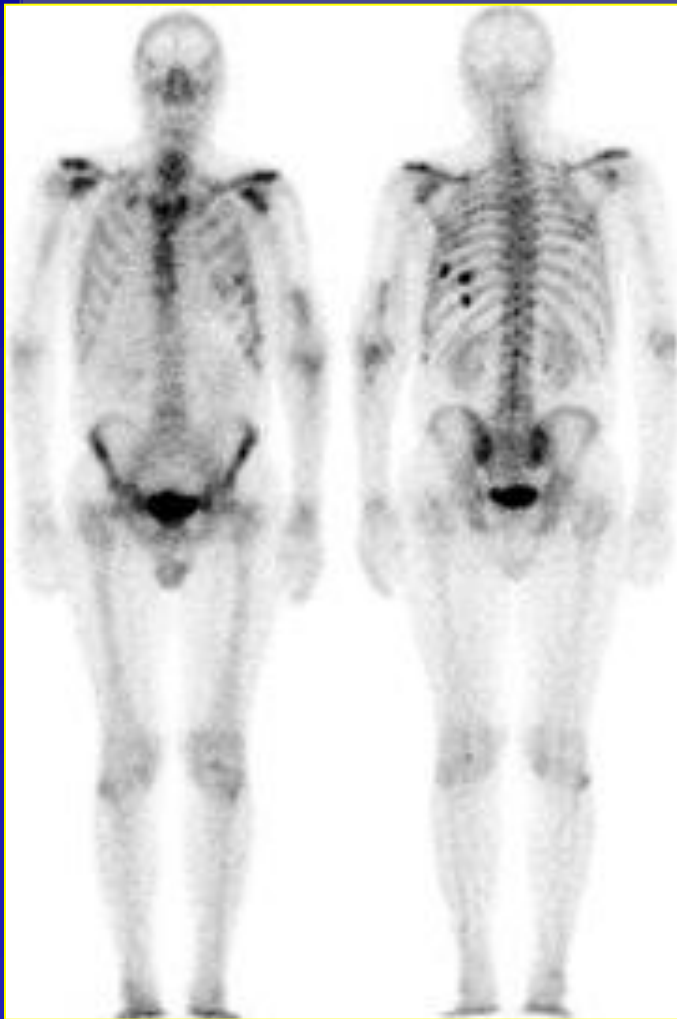

DIAGNOSTICS

scintiscanning

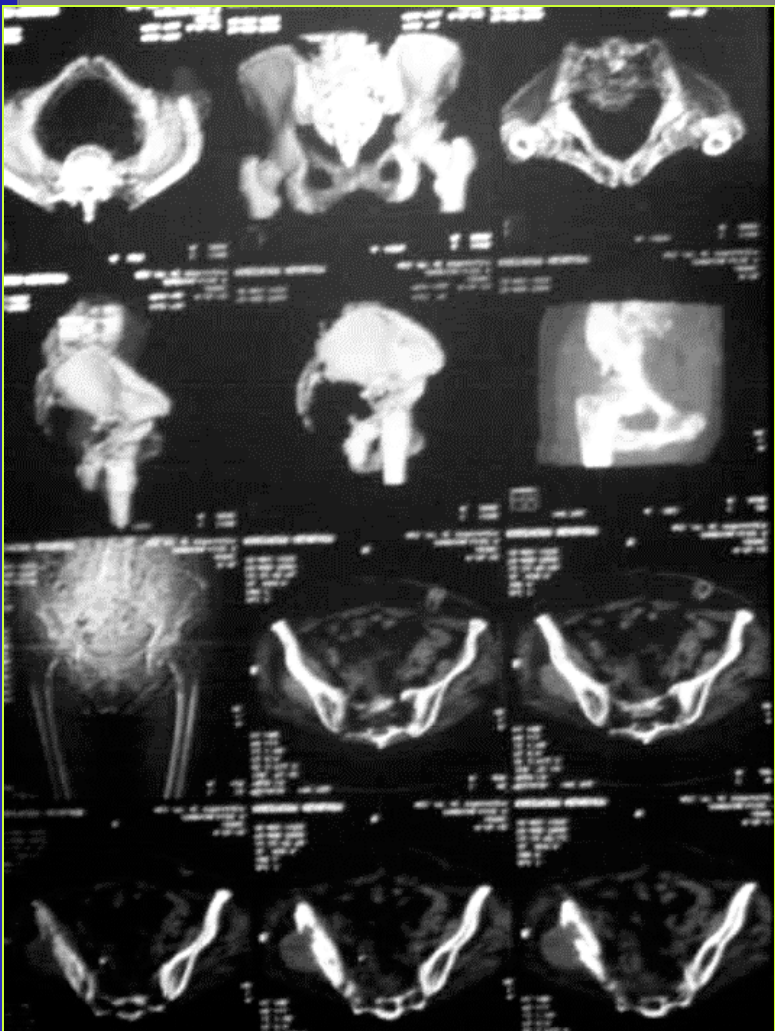
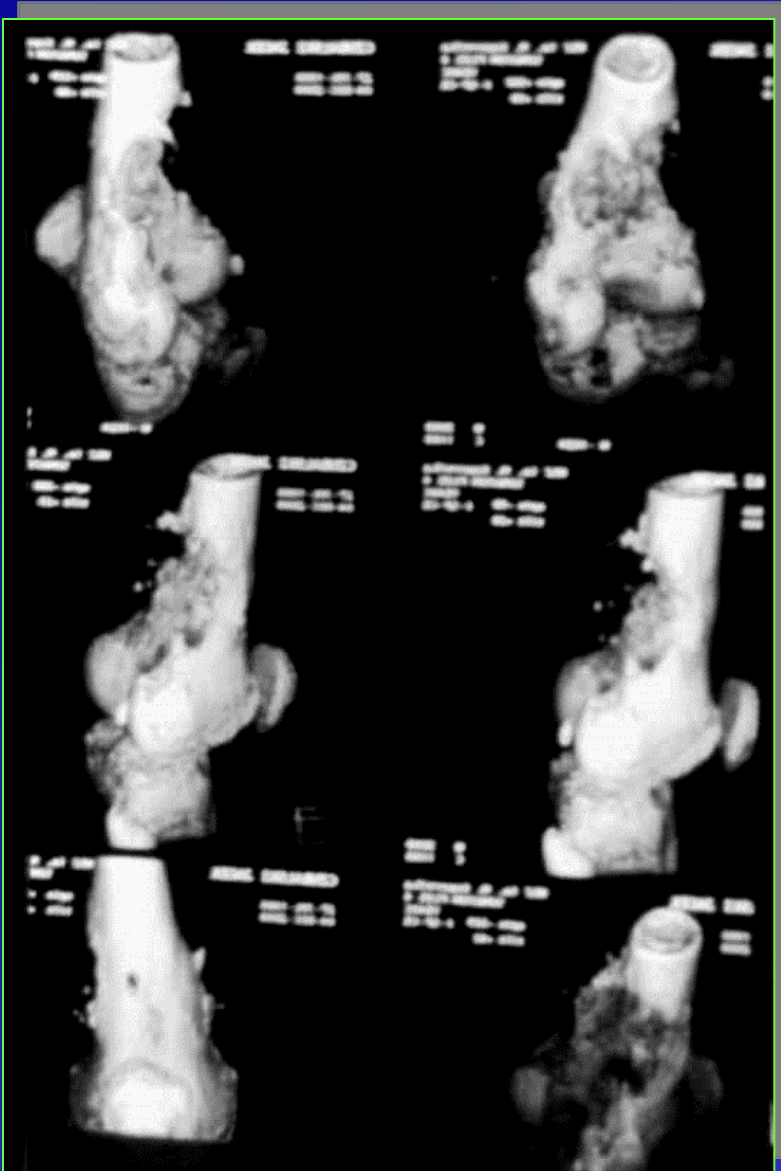

DIAGNOSTICS

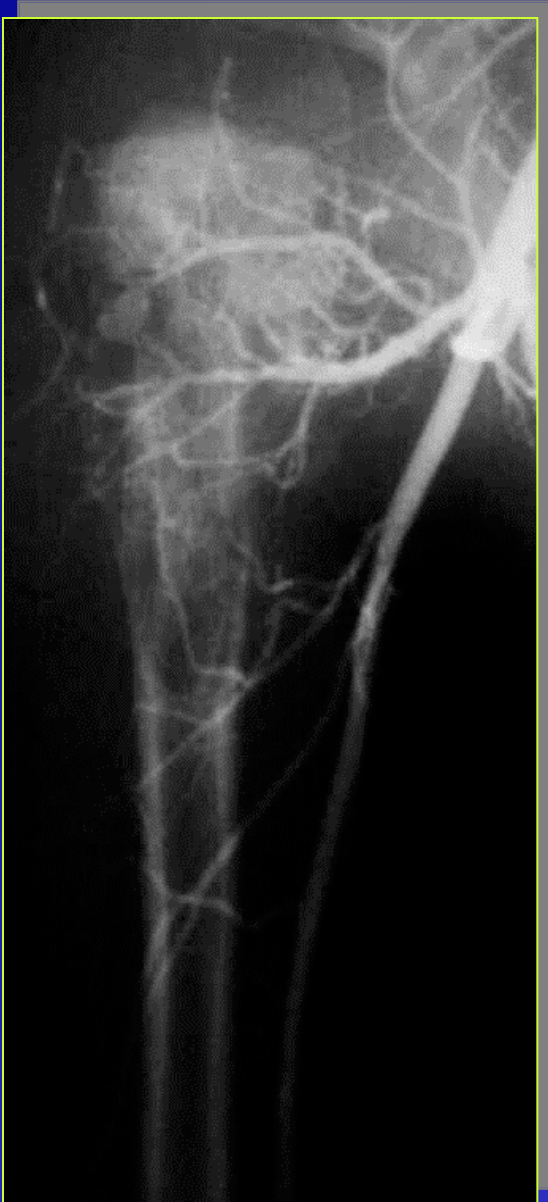
DIAGNOSTICS

CT 3D

DIAGNOSTICS *ANGIOGRAPHY*

METASTASES

STAGES OF GENESIS

INFILTRATION THE SURROUNDING TISSUE

A blue downward-pointing arrow with a red outline, indicating the flow from the first stage to the second.

**INFILTRATION THE BLOOD OR
LYMPHATIC VESSELS**

A blue downward-pointing arrow with a red outline, indicating the flow from the second stage to the third.

**DISSEMINATION THE NEOPLASMATIC CELLS
INTO VASCULAR SYSTEM**

A blue downward-pointing arrow with a red outline, indicating the flow from the third stage to the fourth.

METASTASES

STAGES OF GENESIS

**HOMING THE BONE MARROW
BY THE NEOPLASTIC CELLS**

EXTRAVASATION THE NEOPLASTIC CELLS

INFILTRATION AND DESTROYING THE BONE

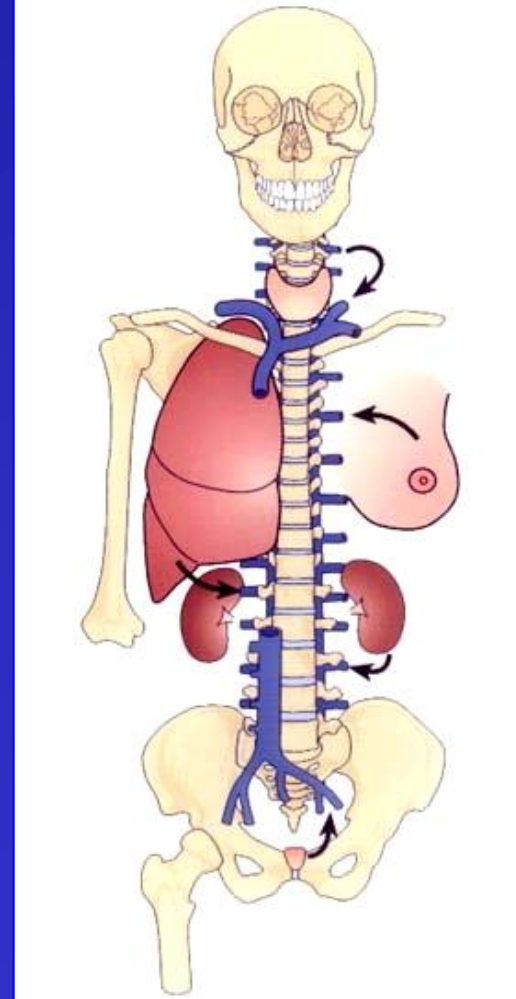
METASTASIS

METASTASES

FROM :

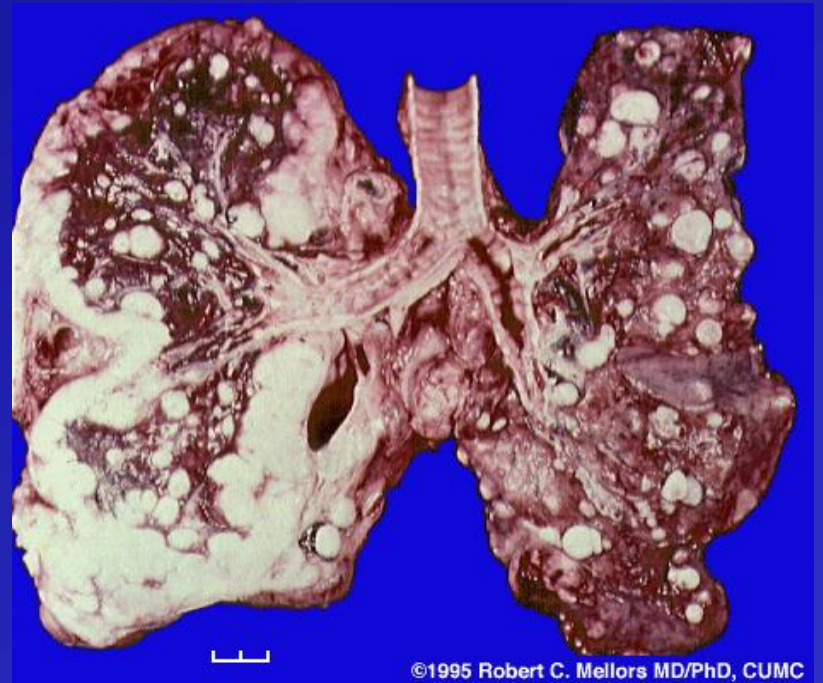
- * BREAST CANCER (>75%)
- * PROSTATIC CARCINOMA
- * KINDEY
- * THYROID GLAND
- * FEMALE REPRODUCTIVE ORGANS

METASTASES

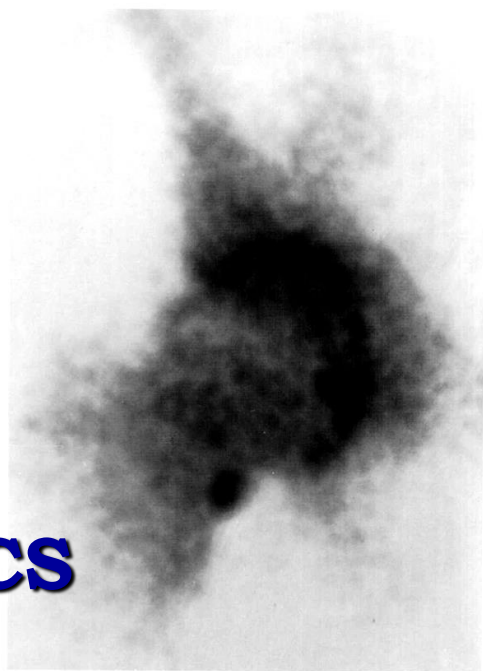
INTO :

- * vertebrae**
- * pelvis**
- * ribs**
- * proximal end of the femur**
- * proximal end of the humerus**
- * skull**

SINGS OF METASTATIC BONE LESIONS

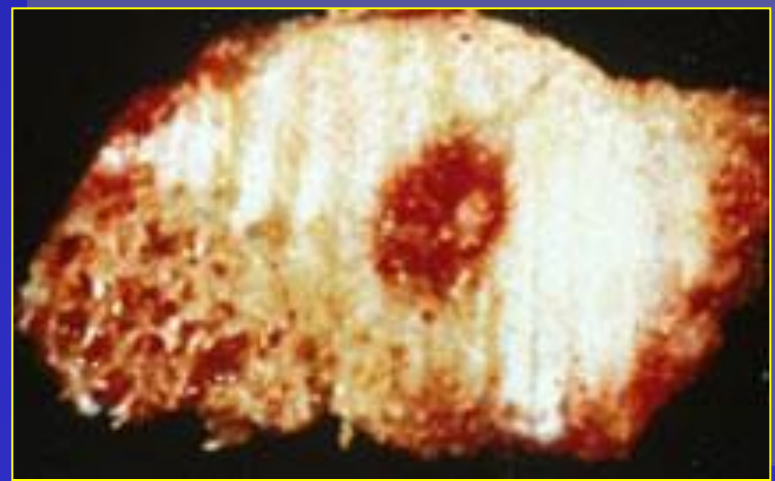
- * PAIN**
- * PATHOLOGIC FRACTURES**

DIAGNOSTICS

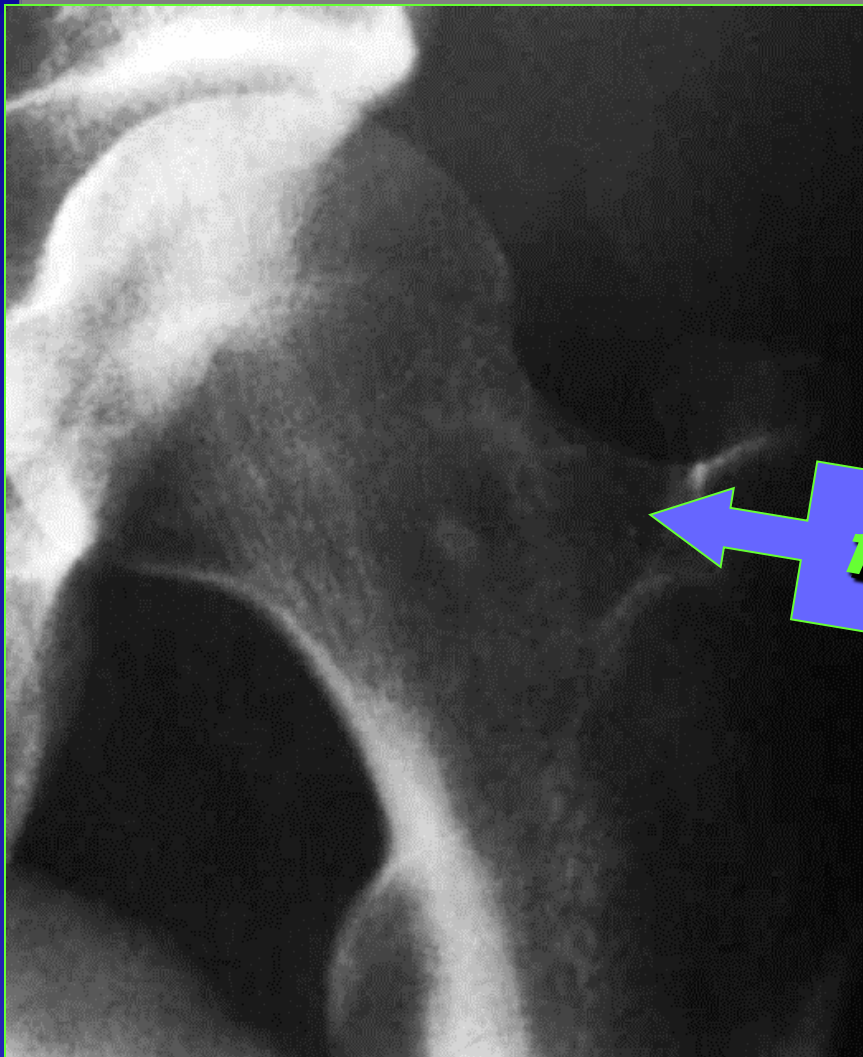

OSTEOID OSTEOMA

OSTEOID OSTEOMA

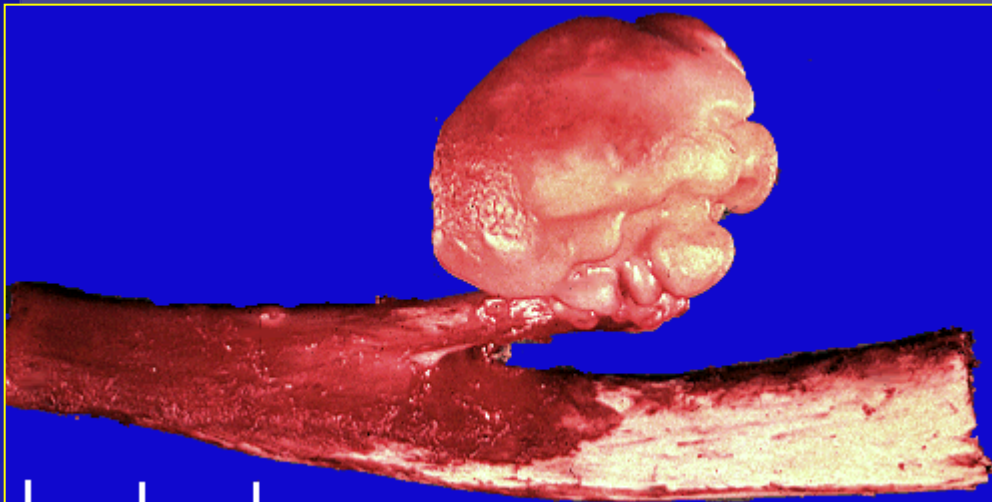

nidus

CARTILAGINEOUS EXOSTOSES

CARTILAGINEOUS EXOSTOSES

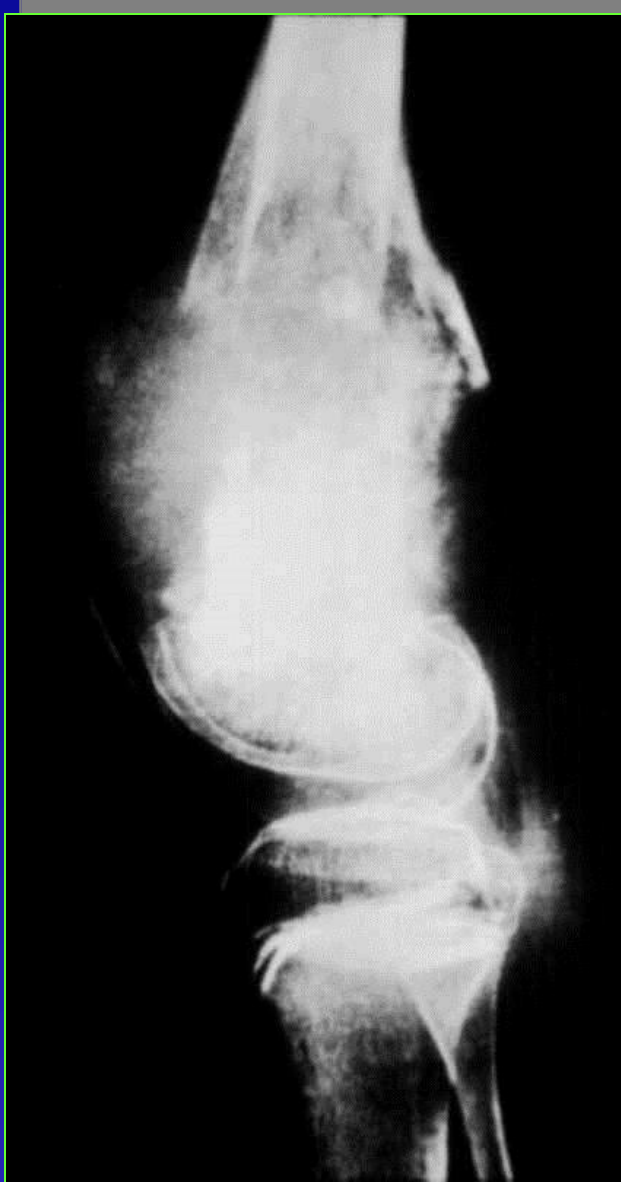
©1995 Robert C. Mellors MD/PhD, CUMC

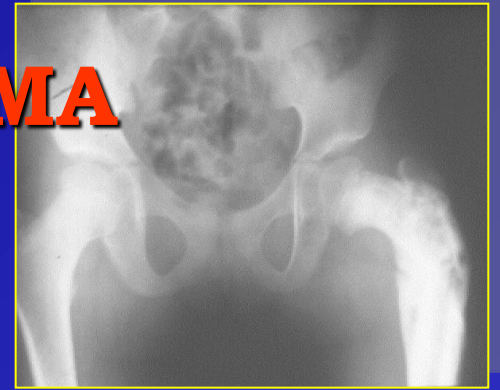
©1995 Robert C. Mellors MD/PhD, CUMC

OSTEOSARCOMA

EWING SARCOMA

Johns Hopkins Hospital CT01
Volume Zoom
07-Oct-2002 16:41:27
CT

Volume Zoom
07-Oct-2002 16:41:27
CT

FIBROSARCOMA

IX. TUMOR – LIKE LESIONS OF THE BONES

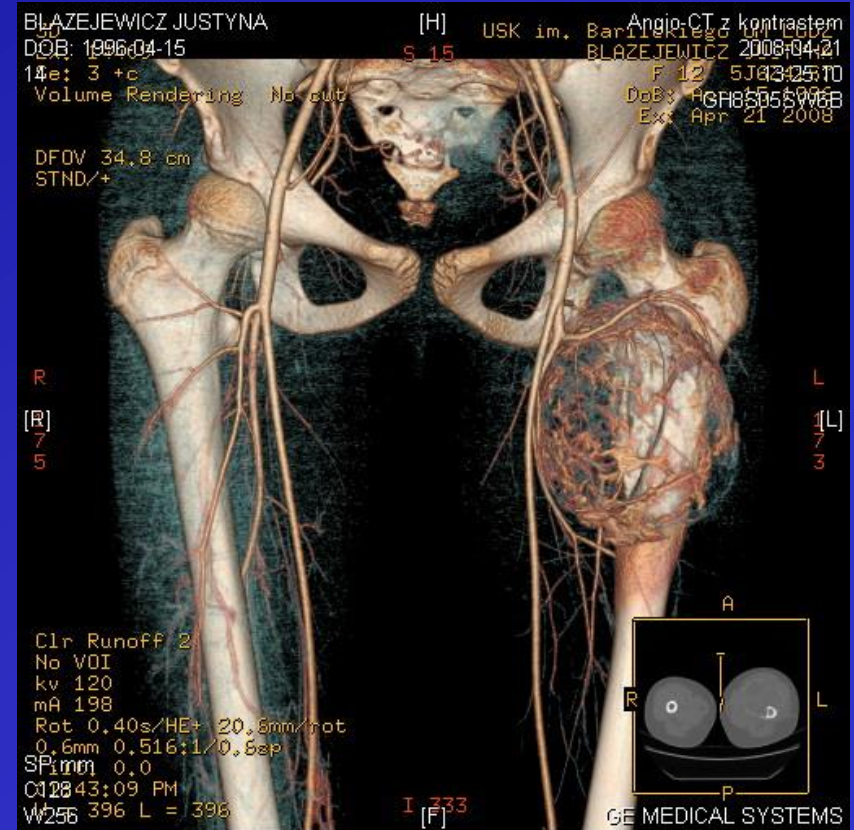
- * SOLITARY BONE CYST – mainly humerus**
- ANEURYSMAL BONE CYST – femur and humerus**
- * FIBROUS DYSPLASIA OF BONES – mainly femur**

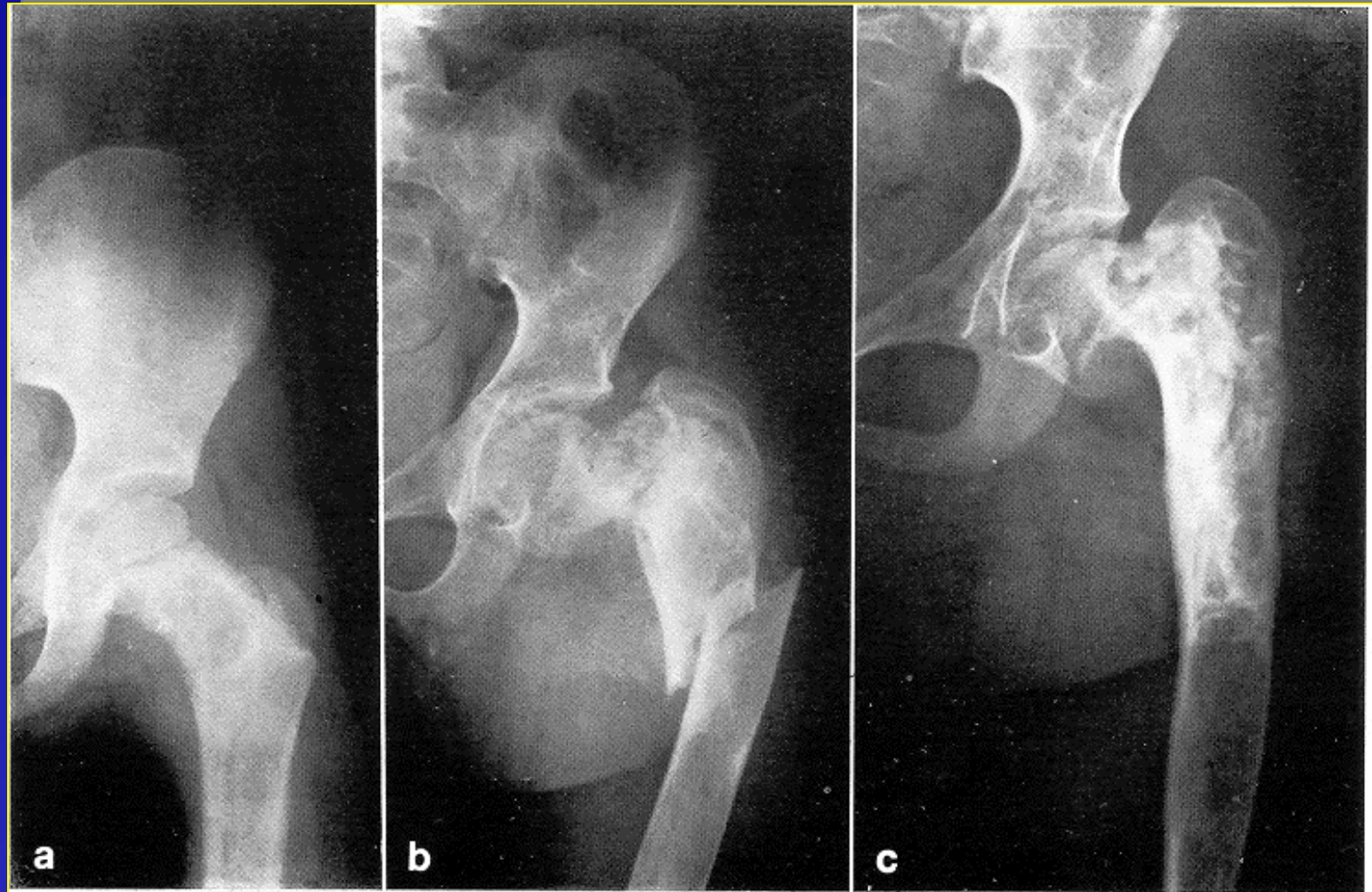
SOLITARY BONE CYST

ANEURYSMAL BONE CYST

FIBROUS DYSPLASIA OF BONES

FIBROUS DYSPLASIA OF BONES

DIFFICULTY IN DIAGNOSING

- **LOCALIZATION TYPICAL FOR NEOPLASMS**
- **LACK OF TYPICAL INFLAMMATION SIGNS**
- **LACK OF CHANGES IN LABORATORY INVESTIGATIONS**
- **ATYPICAL COURSE OF ILLNESS**

BONE LESIONS

- **BONE TUMORS**
- **TUMOR – LIKE LESIONS**
- **INFLAMMATIONS**

TREATMENT

AIMS OF TREATMENT

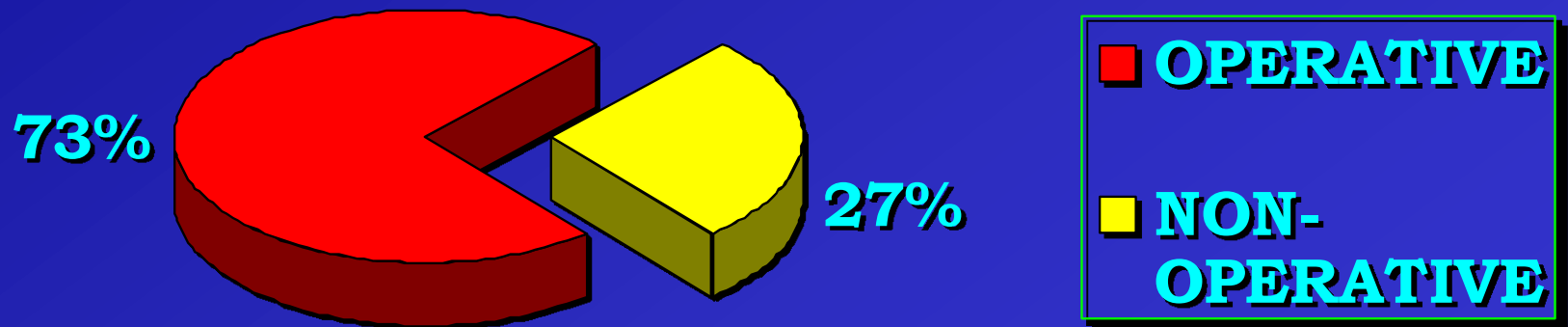
□ PAIN REDUCTION

□ PREVENTION OF PATHOLOGIC FRACTURES

**□ ENABLING OF EVERYDAY ACTIVITY AND
MOVEMENT**

□ PROLONGATION OF LIFE

TREATMENT

TREATMENT

CHEMOTHERAPY

- * **ALKYLATING DRUGS**

LEUKERAN, ENDOSTAN

- * **ANTIMETABOLITES**

METOTREKSAT

- * **ALKALOIDS**

WINKRYSTYNA, WINBLASTYNA

- * **ANTIBIOTICS**

MITOMYCYNA C

- * **HORMONS**

TREATMENT

IRRADIATION

- * **MYELOMA**
- * **LYMPHOSARCOMA**
- * **RETICULOSARCOMA**
- * **EWING SARCOMA**
- * **GIANT – CELL TUMOR**

TREATMENT

COMBINED !!!

OPERATIVE :

RESECTION

AMPUTATION

EXARTICULATION

ALLOPLASTY

LIMB SAVING SURGERY

XP1028118331052
Stud: 13204941
T: Mednica ap
Se: 1
Im: 1/1
HIP

na lezaco

R

GAD NATANIEL
2006-08-29 M 696066
Acc: 13204941
2017-12-14
Acq Tm: 09:37:50.0887

Mag: 0,45x
R: 0°

KVP: 71.3
mAs: 12

Sensitivity: 0

Rel Exposure: 412

LIN: W:2291 L:1307

P

R

GAD NATANIEL
2006-08-29 M 696066
Acc: 13509108
2018-03-13
Acq Tm: 14:00:17.0109

TREATMENT

LIMB SAVING SURGERY

TREATMENT EFFECT EVALUATION

- * **PAIN REDUCTION**

  - pain – relieving agent demand*

- * **LIVE QUALITY IMPROVEMENT**

  - EFFICIENCY EVALUATION*

- * **SCINTISCANNING OR X-RAY
EVALUATION**

  - healing of fractures and no heat focuses*

- * **HISTOPATHOLOGICAL ASSESSMENT**

  - biopsy*

- * **SURVIVAL TIME**

XP1028116331052
StuID: 13204941
T Miednica ap
Se: 1
Im: 1/1
HIP

na lezaco
R

GAD NATANIEL
2006-08-29 M 696066
Acc: 13204941
2017-12-14
Acq Tm: 09:37:50.0687

Mag: 0,45x
R: 0°

KVP: 71.3
mAs: 12

Sensitivity: 0

Rel. Exposure: 412

LIN: W:2291 L:1307

Zmiany zwyrodnieniowe stawu biodrowego

arthrosis deformans

osteoarthrosis

arthritis deformans

osteoarthritis

arthritis hypertrophica

arthritis degenerativa

idiopatyczna choroba zwyrodnieniowa

pierwotna

wtórna choroba zwyrodnieniowa

pierwotna choroba
zwyrodnieniowa

z zajęciem stawów obwodowych

z zajęciem stawów kręgosłupa

postacie szczególne

wtórna choroba zwyrodnieniowa

- ▶ pourazowe (przeciążeniowe)
- ▶ neuropatie

- ▶ zmiany nowotworowe

- ▶ choroby metaboliczne

- ▶ krystalopatie

- ▶ zaburzenia wydzielania wewnętrznego

- ▶ związane z innymi chorobami stawów (uszkodzenia, zakażenia, jałowe martwice, rzs, skazy)

immunologia

chrząstka stawowa

wzrost ekspresji białka Fas => apoptoza
wzrost poziomu IL-1, IL-6, IL-8

warstwa korowa podchrzęstna

wzrost TGF β , IGF-1 (antagoniści
cytokin prozapalnych,
zaburzenia produkcji białek,
zaburzenia remodelingu

maź stawowa

wzrost stężenia cytokin:
TNF α , IL-6 oraz
glikozaminoglikanów

błona maziowa

nacieki limfocytarne i makrofagowe
w warstwie podwyściółkowej

chondrocyt

funkcje osłabione

synteza kolagenu
i proteoglikanów

okres późny

synteza antagonisty
dla IL-1

odpowiedź na
stymulację IGF-1

funkcje wzmożone

synteza kolagenu
i proteoglikanów

okres wczesny

prolifерacja komórek

produkcja enzymów
proteolitycznych

apoptoza, iNOS, COX-2

produkcja kolagenu
typu II, VI, X i IIA

zawartość wody

zwiększona

kolagen

odporność na naprężenie

zmniejszona

liczba wiązań krzyżowych

zmniejszona

proteoglikany

masa cząsteczkowa

zwiększona

zawartość kwasu hialuronowego

zmniejszona

zawartość białka

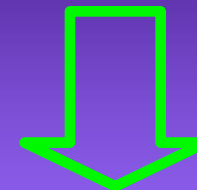
zmniejszona

zawartość siarczanu keratanu

zmniejszona

chondroityno-6-siarczan

chondroityno-4-siarczan

anatomia patologiczna

chrząstka stawowa

spadek agregacji włókien kolagenowych

„włókienkowanie” powierzchni chrząstki

nadżerki

warstwa korowa podchrzęstna

mikrozłamania

mikrotorbiele (geody)

zagęszczenie struktury

wyrośla kostne

anatomia patologiczna

maź stawowa

wzrost liczby komórek z przewagą monocytów

spadek lepkości

ewentualna obecność mikrokryształów

błona maziowa

rozplem komórek

włóknienie i zanik

przekrwienie i naciek zapalny

ziarniniaki typu „wokół ciała obcego”

objawy kliniczne

ból

nasilany przez ruch

łagodzony przez spoczynek

sztywność stawów

krótkotrwała, poranna <30 min.

ograniczenie ruchomości

późno występujące

objawy kliniczne

zaniki mięśni

obrzęk

nieobecne lub miernie wyrażone
objawy zapalenia

trzeszczenie w czasie wykonywania
ruchów

radiologicznie

- ▷ zwężenie szpary stawowej
- ▷ nadmierne zagęszczenie warstwy korowej podchrzęstnej
- ▷ obecność wyrośli kostnych
- ▷ obecność torbielek kostnych

wtórna choroba zwyrodnieniowa

▷ pourazowe (przeciążeniowe)

▷ neuropatie

▷ zmiany nowotworowe

▷ choroby metaboliczne

▷ krystalopatie

▷ zaburzenia wydzielania wewnętrznego

▷ związane z innymi chorobami stawów (uszkodzenia, zakażenia, jałowe martwice, rzs, skazy)

wtórna choroba zwyrodnieniowa

pourazowe (przeciążeniowe)

zmiany n

choroby

krystalopa

zaburzenia w

związane z ir

zakażenia, jarowc

ch. zwyrodnieniowa stawu skokowego

zenia,

wtórna choroba zwyrodnieniowa

pourazowe (przeciążeniowe)

neuropatie

zmi

cho

kryś

zaburze

związane z innymi chorobami stawów (uszkodzenia, zakażenia, jałowe martwice, rzs, skazy)

ch. Charcot-Marie-Toot

wtórna choroba zwyrodnieniowa

▷ pourazowe (przeciążeniowe)

▷ neuropatie

▷ zmiany nowotworowe

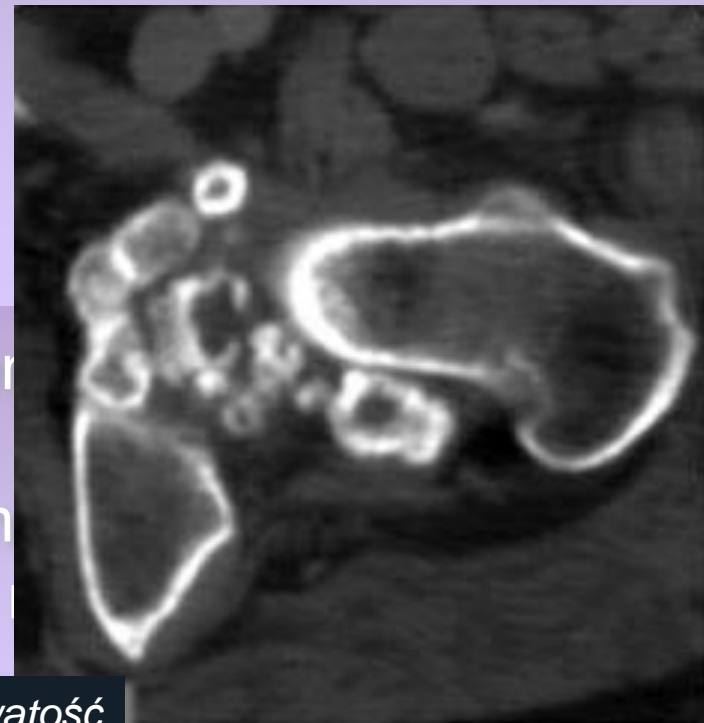

ne

wewr

obam

wice,

chrzęstniakowatość

choroba zwyrodnieniowa
artropatia cukrzycowa
(przeciążeniowe)

ve

choroby metaboliczne

krystalopatie

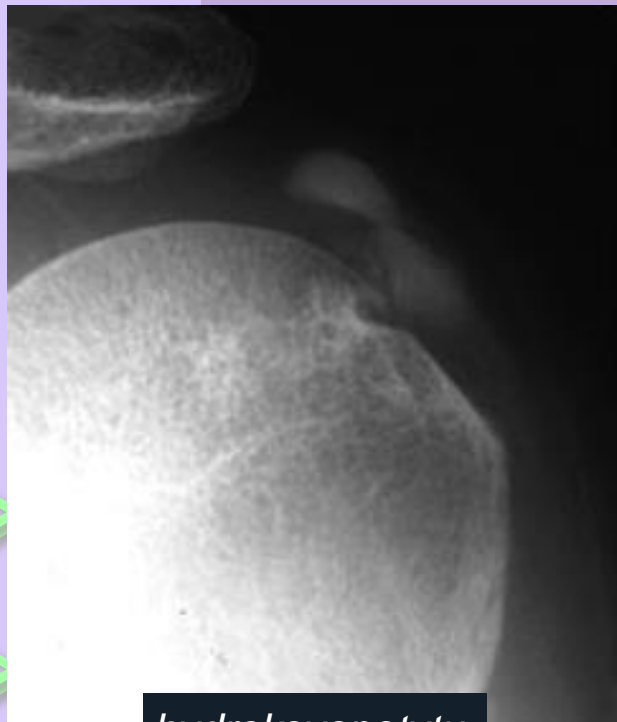
zaburzenia wydzielania wewnątrz

artropatia dnawa

związane z innymi chorobami stawów
zakażenia, jałowe martwice, rzs, s

hydroksyapatytu

pirofosforanu

krystalopatie

zaburzenia wydzielania wewnętrznego

związane z innymi chorobami stawów (uszkodzenia, zakażenia, jałowe martwice, rzs, skazy)

rugger jersey spine

wtórna nadczynność przytarczyc

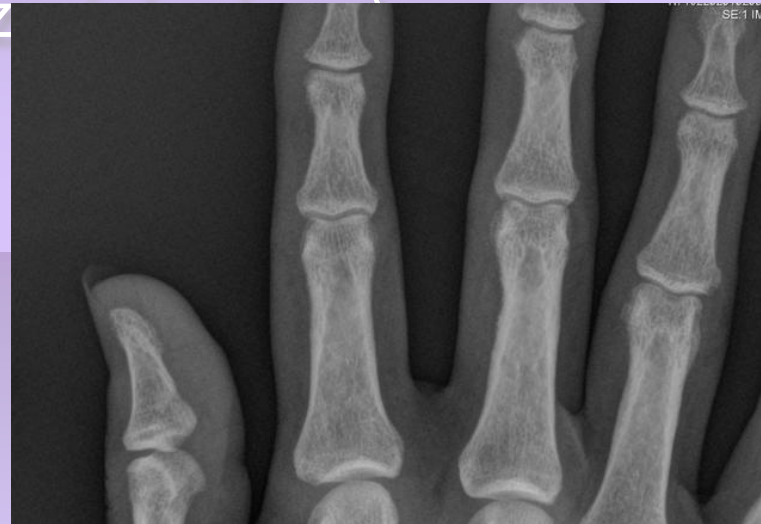
choroba zwyrodnieniowa

ve (prz

ie

owe

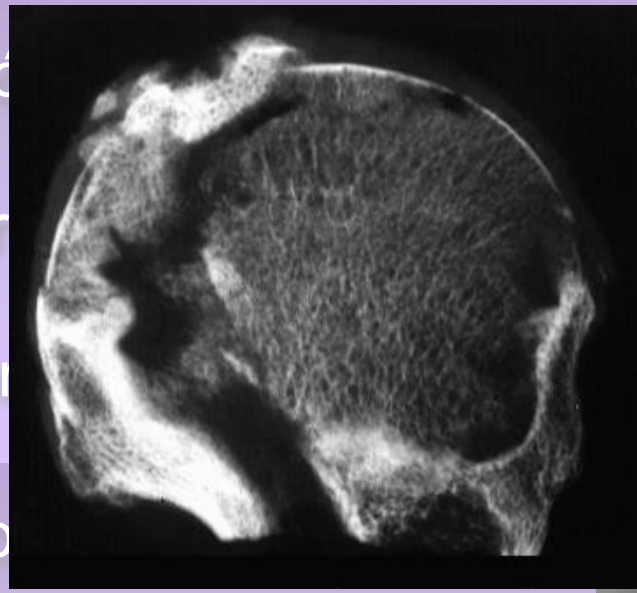
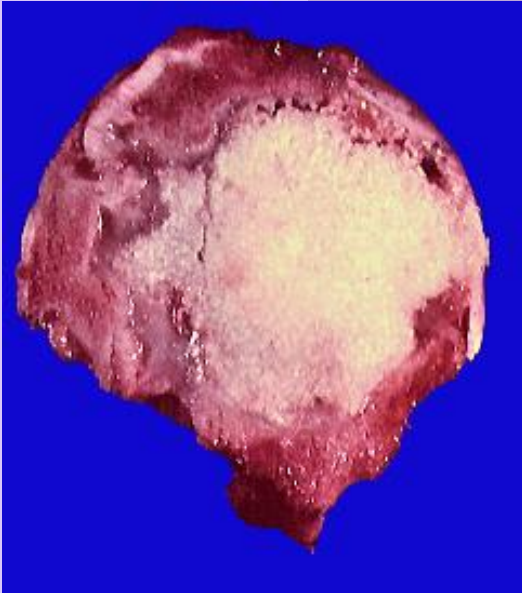
czne

pierwotna nadczynność przytarczyc

▶ zaburzenia wydzielania wewnętrznego

▶ związane z innymi chorobami stawów (uszkodzenia, zakażenia, jałowe martwice, rzs, skazy)

eniowa

e)

koksartroza pozapalna

jałowa martwica

choroby metaboliczne

krystalopatie

zaburzenia wydzielania wewnętrznego

związane z innymi chorobami stawów (uszkodzenia, zakażenia, jałowe martwice, rzs, skazy)

reumatoidalne zapalenie stawów

*łuszczykowe zapalenie stawów
krzyżowo-biodrowych*

zaburzenia wydzielania wewnątrz

związane z innymi chorobami stawów (uszkodzenia, zakażenia, jałowe martwice, rzs, skazy)

zapalenie hemofiliacyjne

zzsk

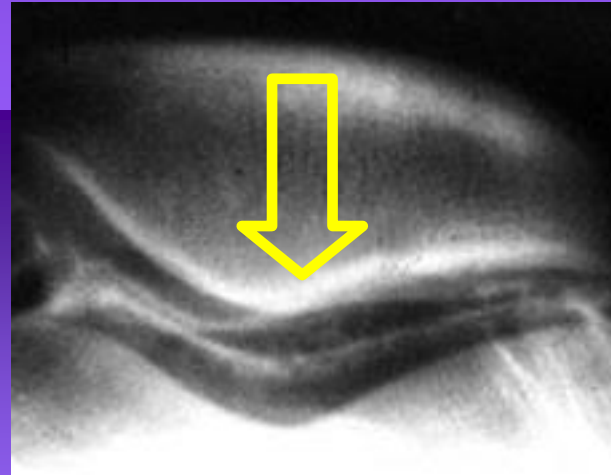
zapalenie wydzielnia wewnętrznego

związane z innymi chorobami stawów (uszkodzenia, zakażenia, jałowe martwice, rzs, skazy)

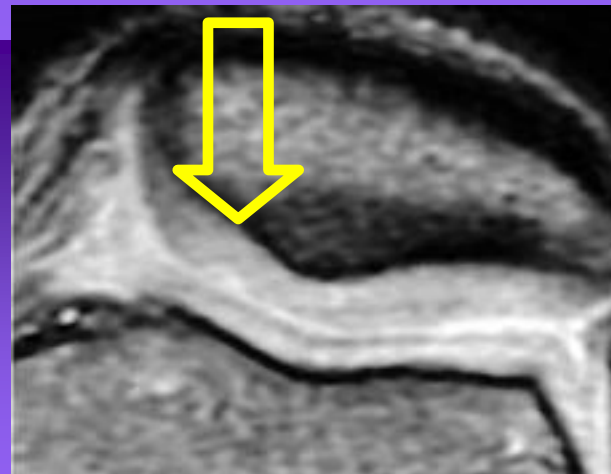

choroba zwyrodnieniowa stawu kolanowego

gonartroza

artrografia

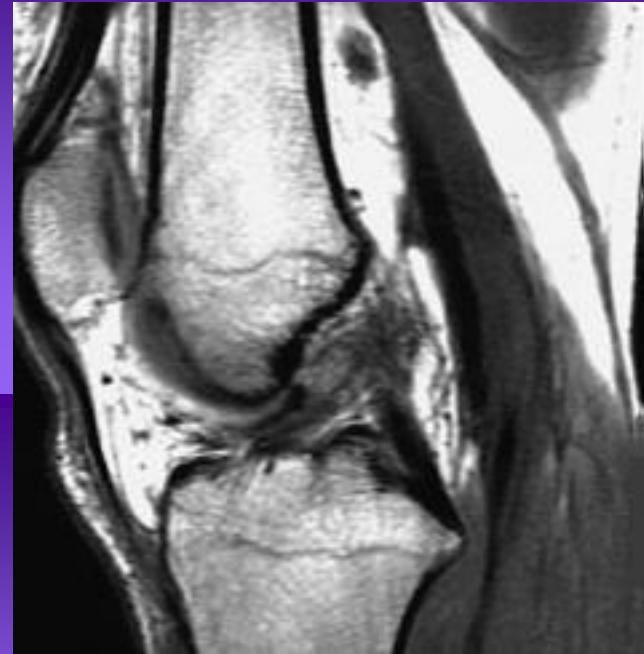
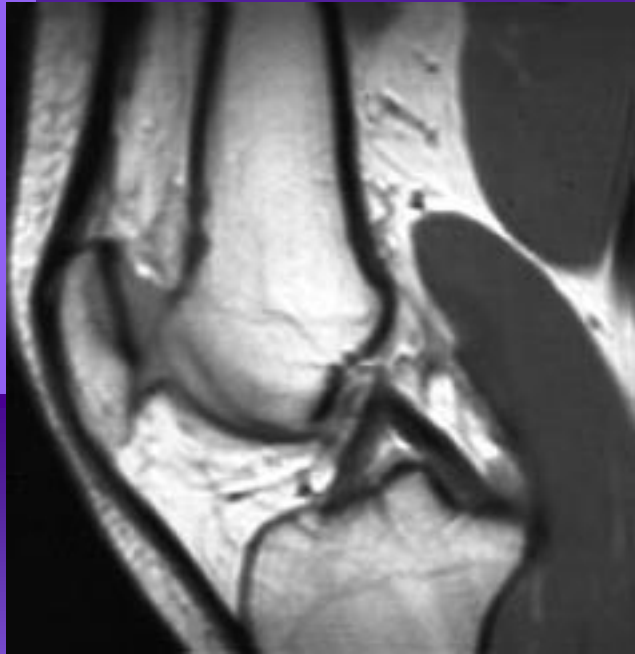

MRI

choroba zwyrodnieniowa stawu kolanowego

uszkodzenie LCA

MRI

choroba zwyrodnieniowa stawu ramiennego

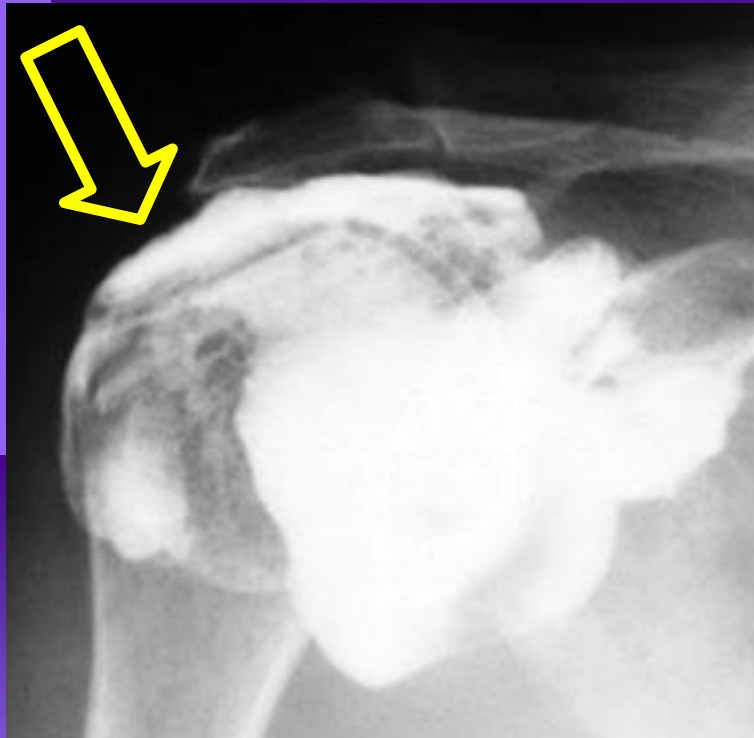
omartroza

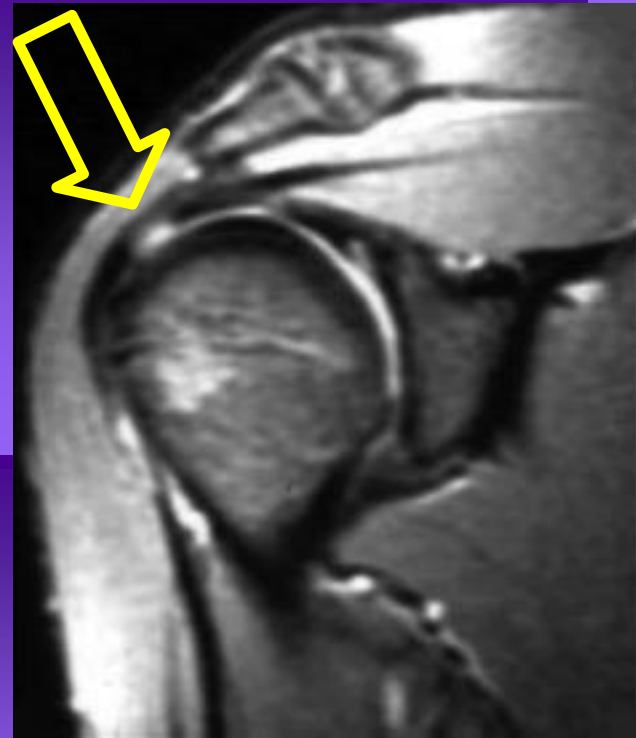
choroba zwyrodnieniowa stawu ramiennego

uszkodzenie stożka rotatorów

artrografia

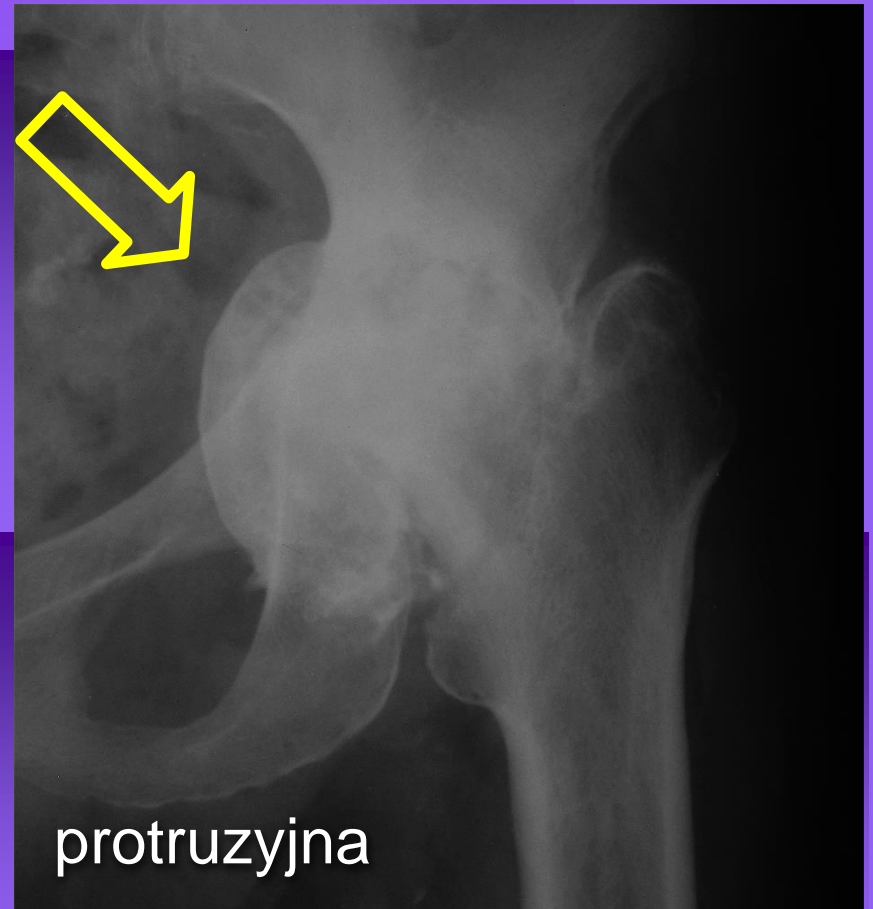
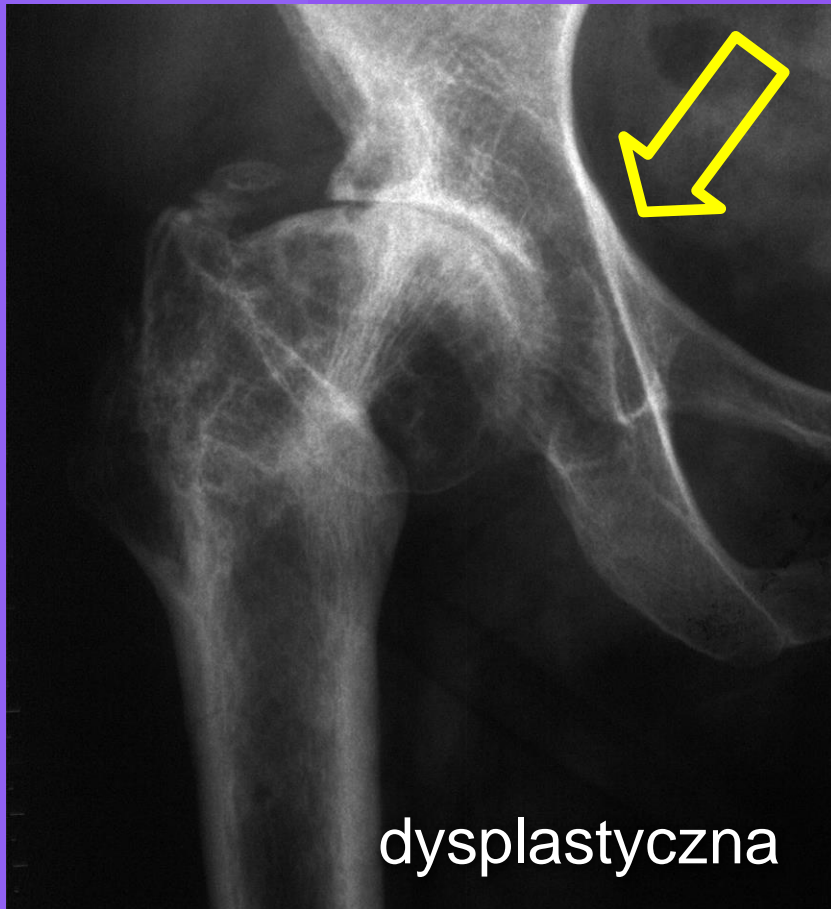

MRI

choroba zwyrodnieniowa stawu biodrowego

koksartroza

koksartroza I°

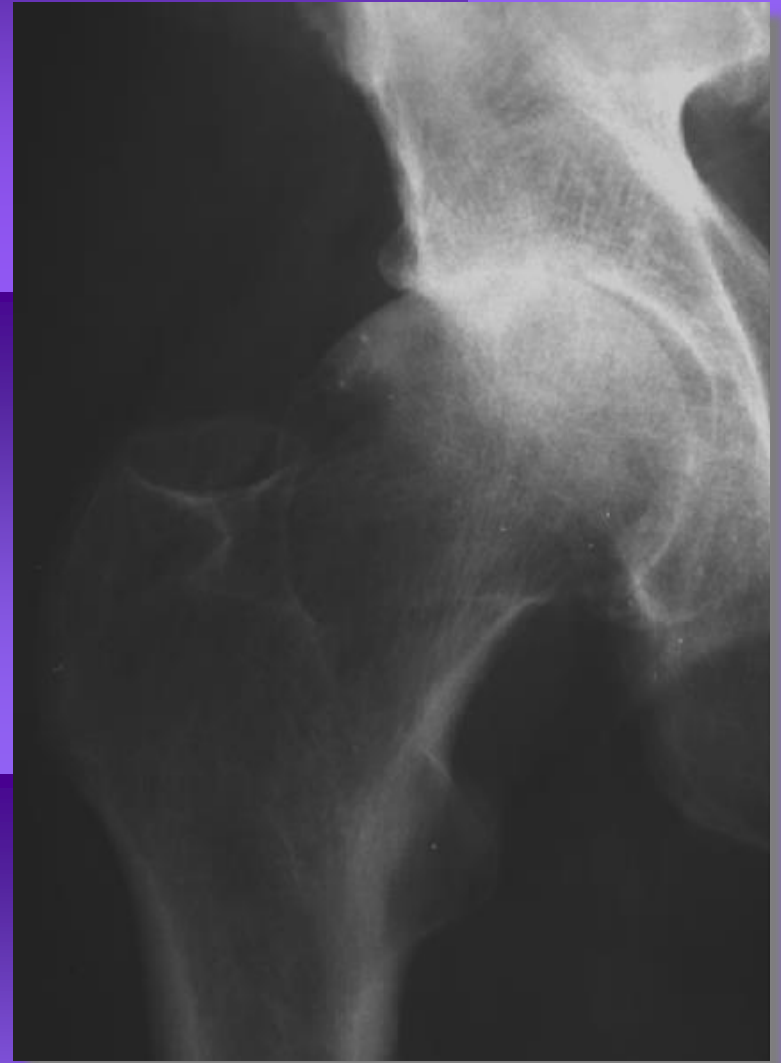
suma zakresu ruchów czynnych we wszystkich płaszczyznach ciała pomiędzy 75% a 100% normy

brak przykurczów w stawie

zwężenie szpary stawu

zagęszczenia struktury kostnej w strefie największego obciążania głowy i (lub) panewki

pojedyncze, torbielkowate rozrzedzenia struktury kostnej w obrębie głowy lub panewki stawu

koksartroza II°

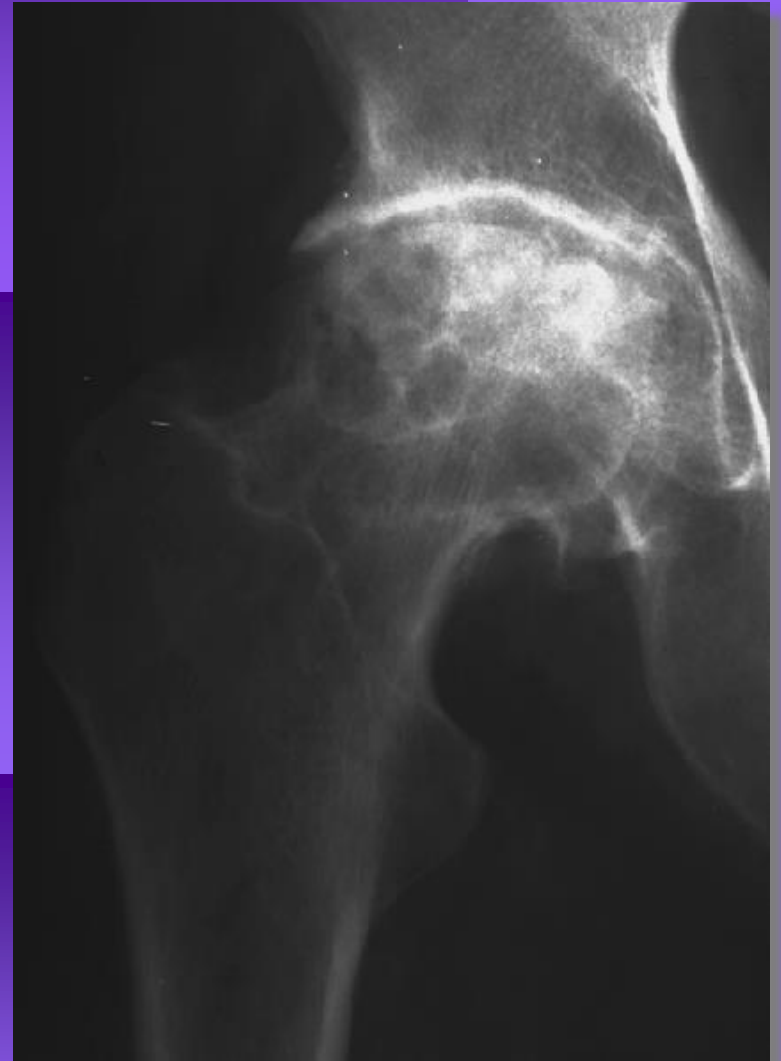
suma zakresu ruchów czynnych we wszystkich płaszczyznach ciała pomiędzy 50% a 75% normy

suma przykurczów zgięciowego, przywiedzeniowego i rotacyjnego poniżej 25°

znaczne, często nieregularne zwężenie szpary stawu

liczne zagęszczenia i rozrzedzenia struktury kostnej głowy i panewki

pojedyncze wyrośla kostne

koksartroza III°

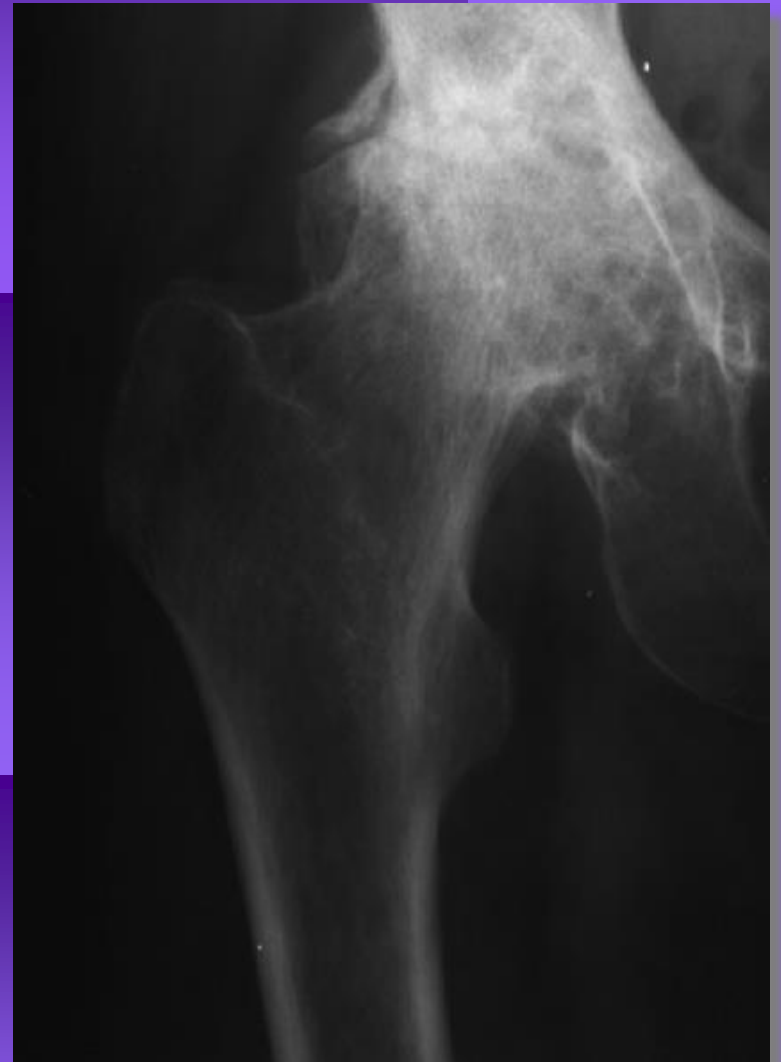
suma zakresu ruchów biernych w granicach 25 - 50% normy, ale nie większa niż 80°

suma przykurczów zgięciowego, przywiedzeniowego i rotacyjnego powyżej 25°

brak szpary stawowej na co najmniej 2/3 powierzchni kontaktu głowy i panewki

rozległe i liczne torbiele kostne i duże wyrośla kostne

znaczna zmiana kształtu głowy kości udowej

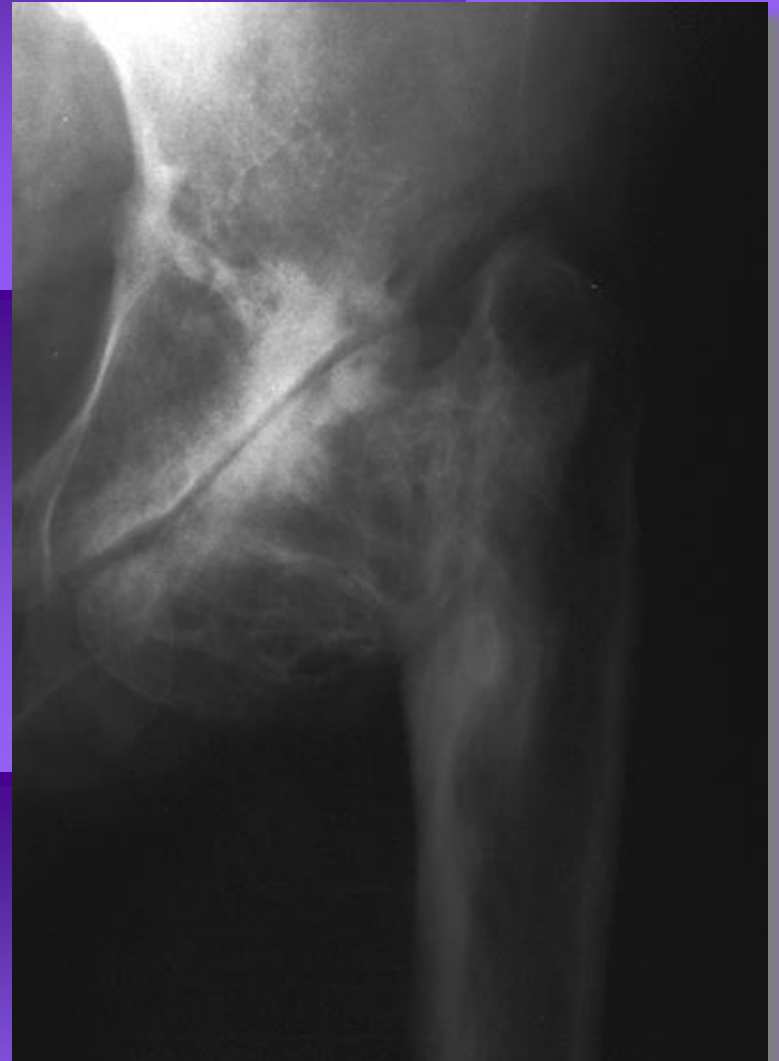
koksartroza IV°

suma zakresu ruchów biernych w granicach od 10 -25% normy, ale nie większa niż 30°

suma przykurczów zgięciowego, przywiedzeniowego i rotacyjnego powyżej 50°

całkowite zaburzenie struktury kostnej głowy i panewki stawu biodrowego

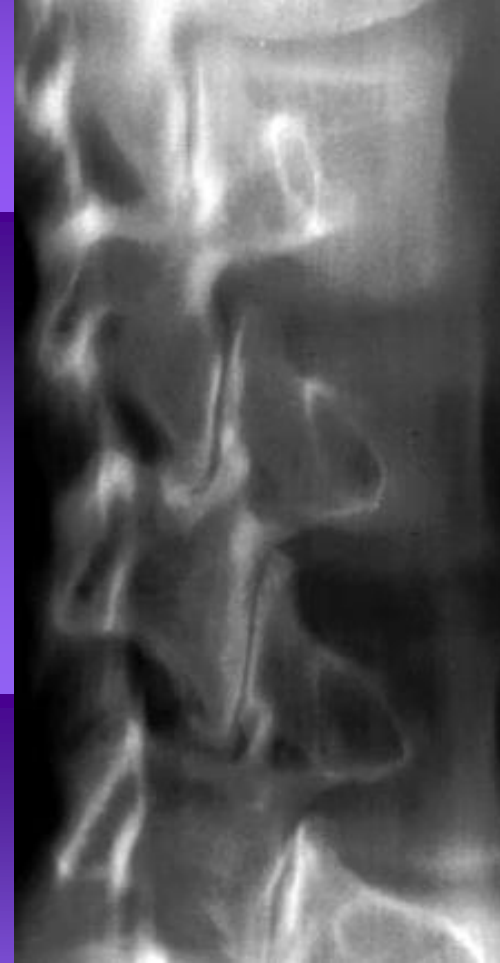
częściowa lub całkowita martwica głowy kości udowej i (lub) brak części albo całej głowy kości udowej

choroba zwyrodnieniowa stawów międzykręgowych

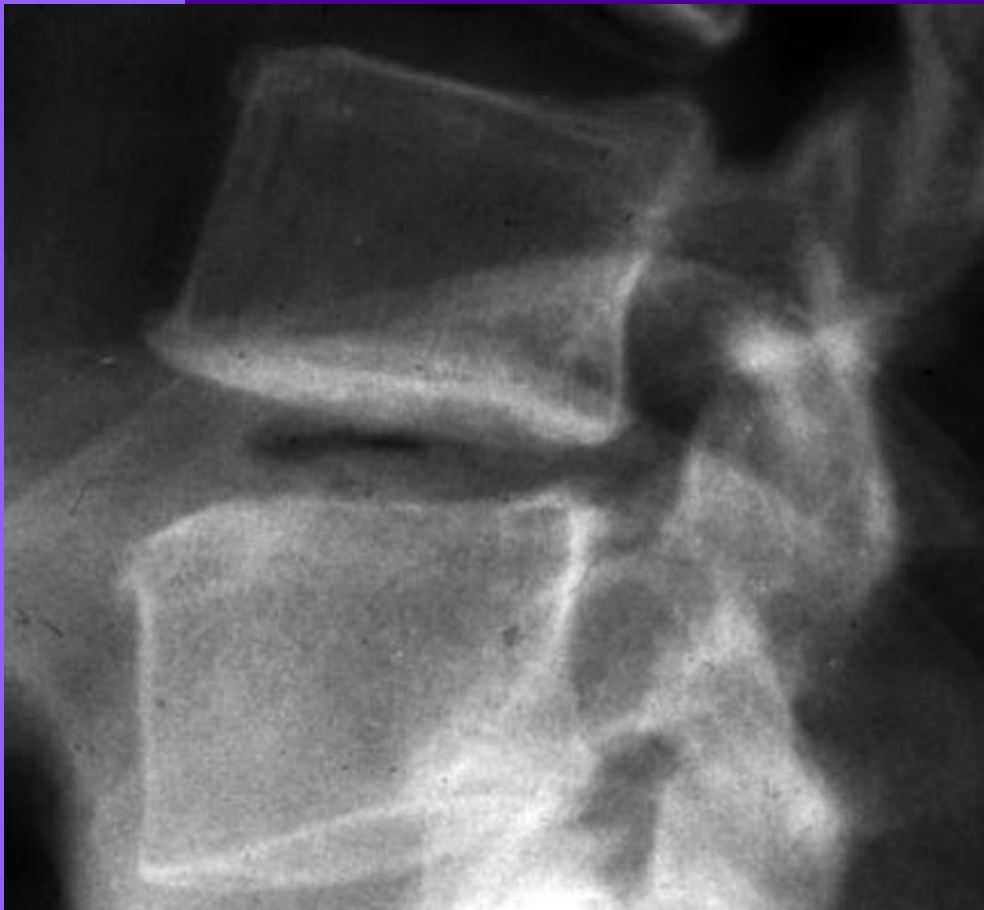
spondyloartroza
odcinka szyjnego

spondyloartroza
odcinka lędźwiowego

choroba zwyrodnieniowa połączeń międzykręgowych

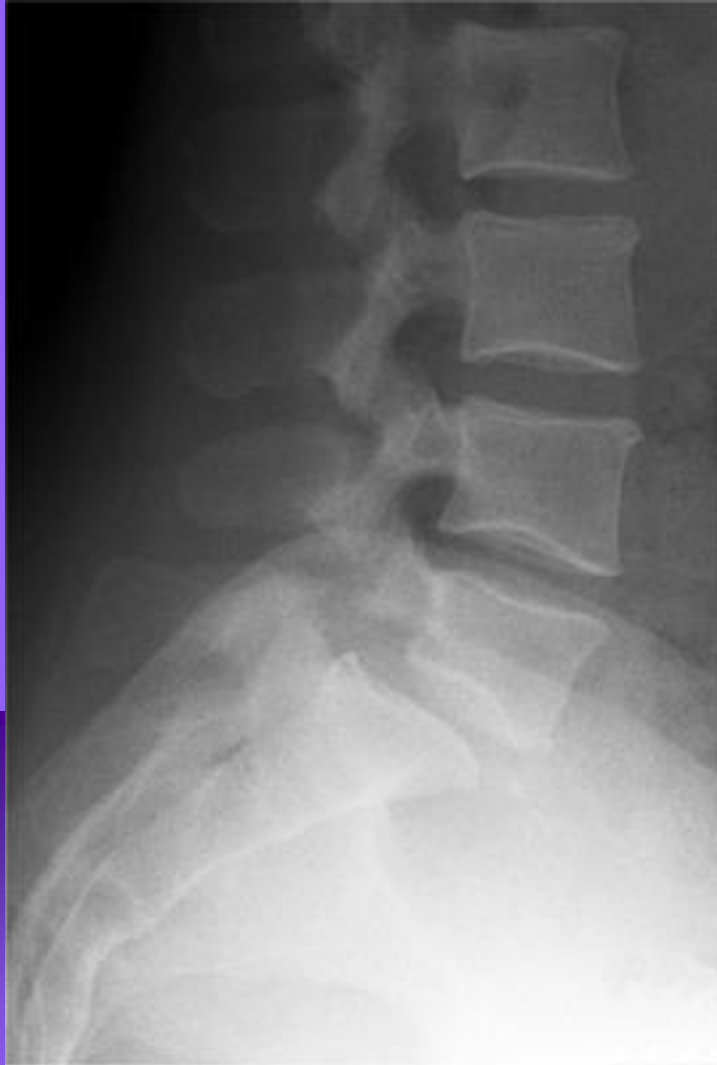
zwyrodnienie krążka
międzykręgowego

spondyloza

choroba zwyrodnieniowa połączeń międzykręgowych

spondylolisteza

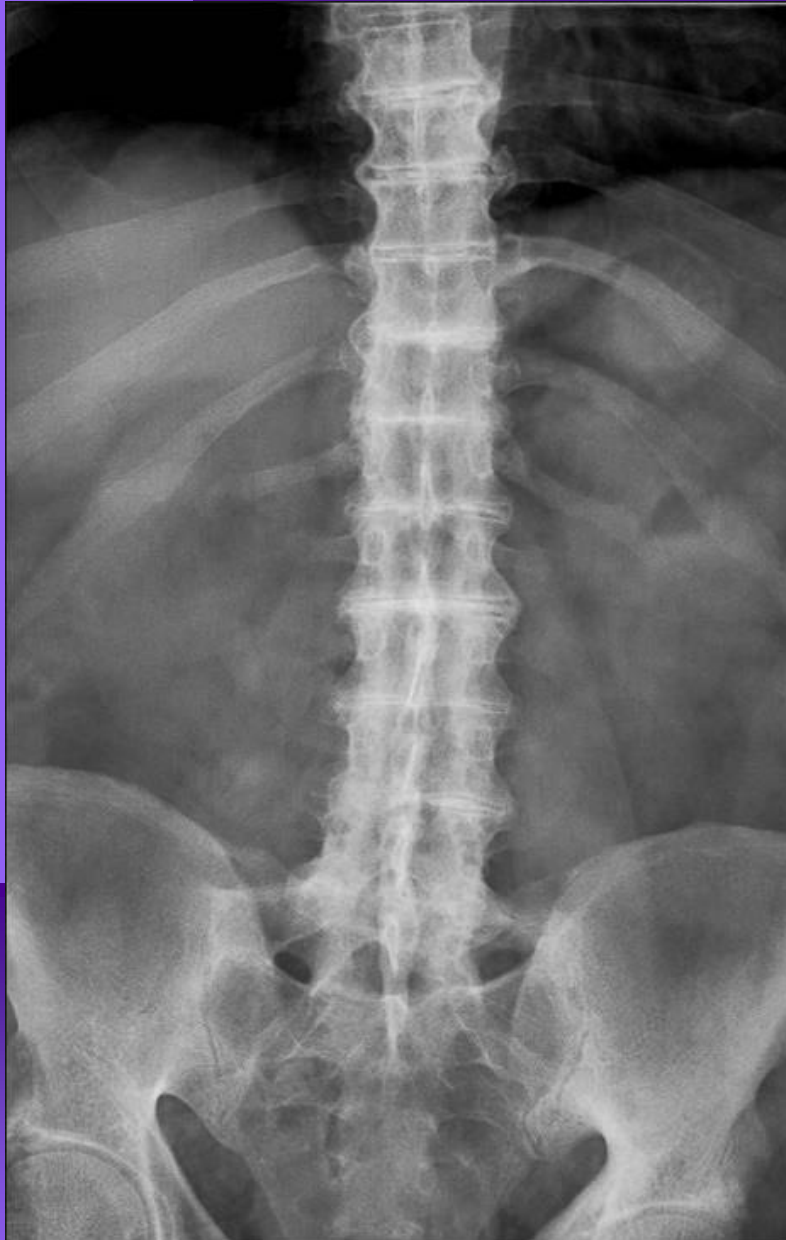
spondyloliza

choroba zwyrodnieniowa połączeń międzykręgowych

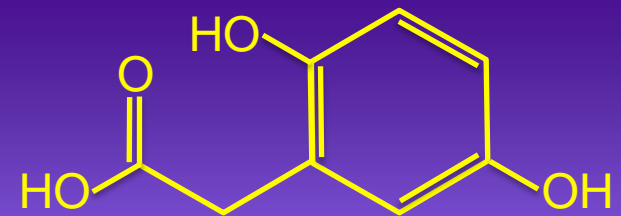
ch. Baastrupa

ochronoza alkaptonuria

genetycznie warunkowany
brak oksydazy
homogentyzynianowej
prowadzący do
gromadzenia się złogów
kwasu homogentyzynowego

fenoalanina, tyrozyna

chondromatoza pierwotna

BMP-2
BMP-4
FGF-2
FGF-4
chromosom 6

chondromatoza wtórna

zmiany zwyrodnieniowe
uraz
zapalenie
martwica
neuropatie

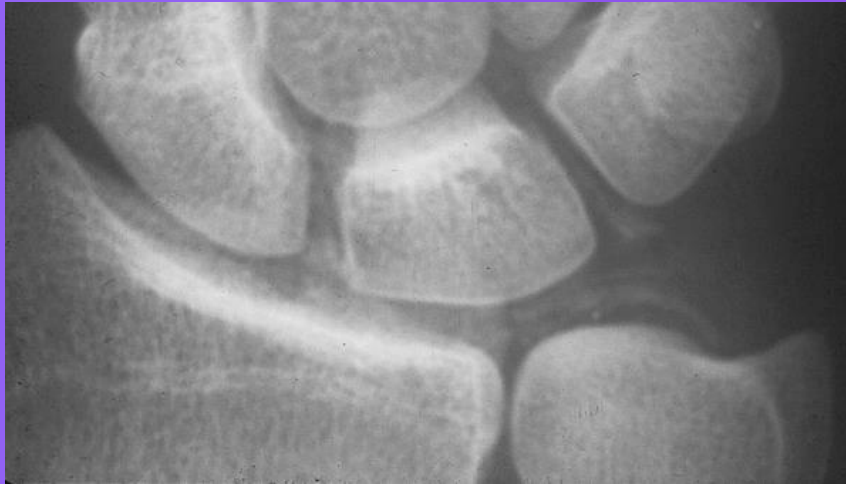
chondromatoza wtórna stawu biodrowego

chondromatoza wtórna stawu biodrowego

chondrokalcynoza dna rzekoma

pirofosforan wapnia

cele lecznicze

- ▷ zniesienie lub zmniejszenie bólu
- ▷ usunięcie uczucia sztywności
- ▷ utrzymanie sprawności stawu
- ▷ poprawa ogólnej sprawności
- ▷ zmniejszenie inwalidztwa
- ▷ poprawa jakości życia

możliwości lecznicze

modyfikacja stylu życia pacjenta

czynniki fizyczne

oddziaływania środowiskowe

zaopatrzenie ortopedyczne

leczenie farmakologiczne

leczenie operacyjne

czynniki fizyczne

odciążenie

ruch

ciepło

diatermia krótkofalowa

terapuls

niskozmienne pole elektromagnetyczne

ultradźwięki

oddziaływania klimatyczne

masaż ręczny

masaż wodny

elektroterapia

balneoterapia

Busko Zdrój

helioterapia

Lądek Zdrój

zaopatrzenie ortopedyczne

aparaty ortopedyczne

odciążające
stabilizujące

przedmioty ortopedyczne

gorsety
sznurówki
laski

leczenie farmakologiczne

▷ niesterydowe leki przeciwzapalne

▷ sterydowe leki przeciwzapalne

▷ miorelaksanty

▷ hialuroniany

▷ siarczan glukozaminy

▷ diacereina, tetracykliny, HTZ

ogólnie

domiejscowo

jonoforeza

fonoforeza

dostawowo

OARSI   Osteoarthritis Research Society International

AAOS   American Academy of Orthopaedic Surgeons

ACR   American College of Rheumatology

EULAR   European League Against Rheumatism

OARSI guidelines for the non-surgical management of knee osteoarthritis . 2014

Treatment of osteoarthritis of the knee. Evidence-based guideline 2nd edition. Adopted by the American Academy of Orthopaedic Surgeons Board of Directors May 18, 2013

EULAR recommendations for the non-pharmacological core management of hip and knee osteoarthritis. 2013

American College of Rheumatology. Recommendations for the use of nonpharmacologic and pharmacologic therapies in osteoarthritis of the hand, hip and knee. 2012

Podsumowanie

właściwe dla wszystkich

ćwiczenia gimnastyczne na sali
zarządzanie wagą ciała
ćwiczenia wzmacniające siłę

ćwiczenia w wodzie
samoleczenie i edukacja

gonartroza bez
chorób dodatkowych

gonartroza z
chorobami dodatkowymi

interwencja biomechaniczne
dostawowe kortykosterydy
przezskórne NLPZ
laska
doustne COX-2 inhibitory
doustne NLPZ
cymbalta
paracetamol

interwencje biomechaniczne
laska
dostawowe kortykosterydy
przezskórne NLPZ

Podsumowanie

właściwe dla wszystkich

ćwiczenia gimnastyczne na sali
zarządzanie wagą ciała
ćwiczenia wzmacniające siłę

ćwiczenia w wodzie
samoleczenie i edukacja

wielostawowa OA bez
chorób dodatkowych

wielostawowa OA z
chorobami dodatkowymi

doustne COX-2 inhibitory
dostawowe kortykosterydy
doustne NLPZ
interwencje biomechaniczne
paracetamol

balneoterapia
interwencje biomechaniczne
dostawowe kortykosterydy
doustne COX-2 inhibitory

leczenie operacyjne

osteotomie

kierunkowe

podpórcze

artrodezy

częściowe

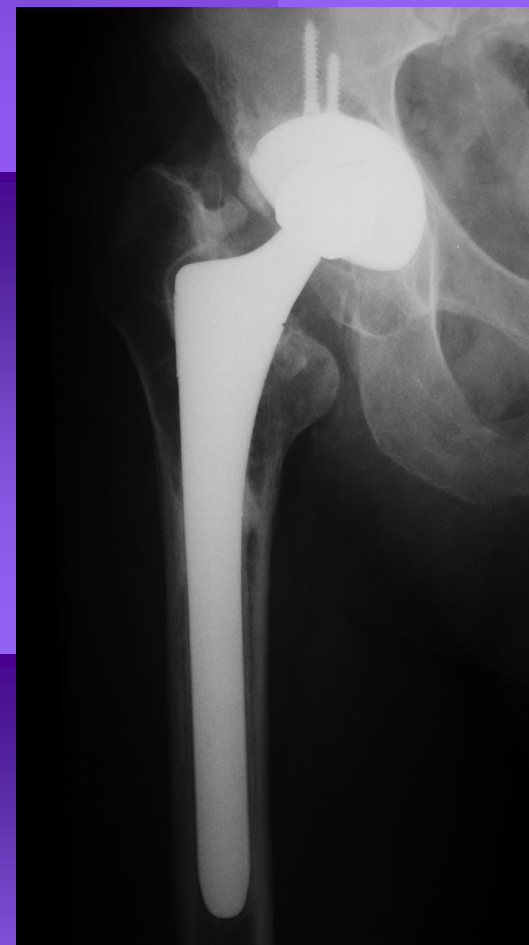
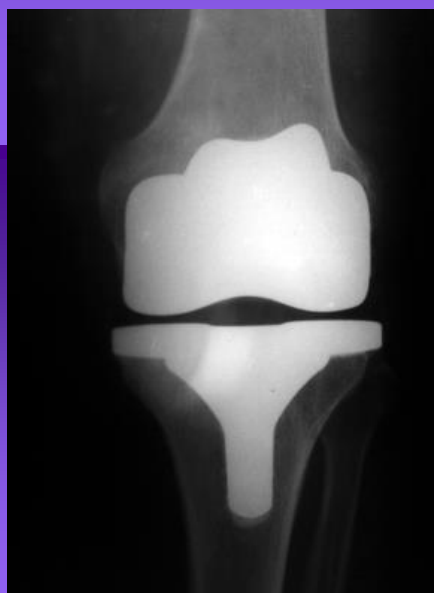
aloplastyki

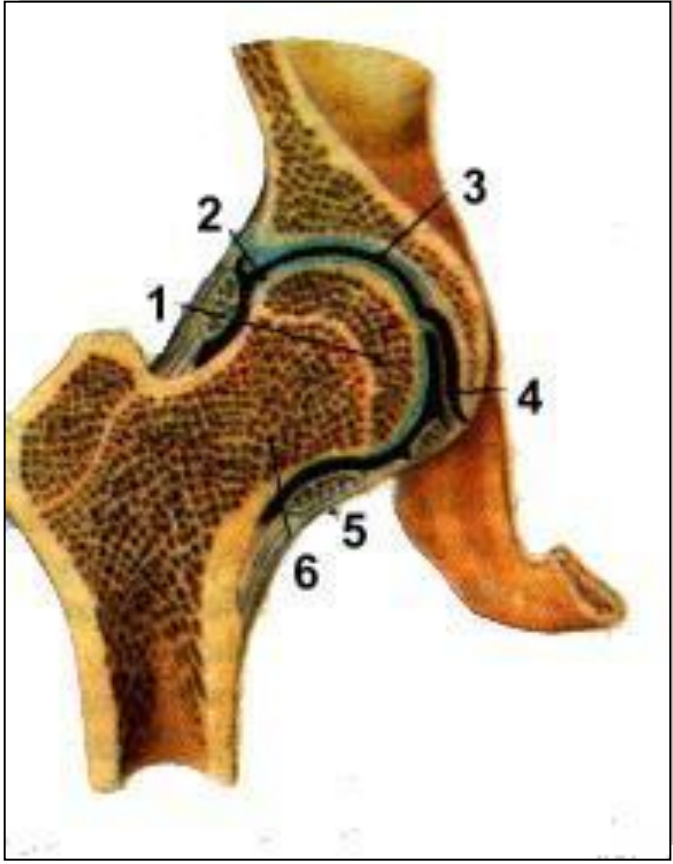
całkowite

cementowane

bezcementowe

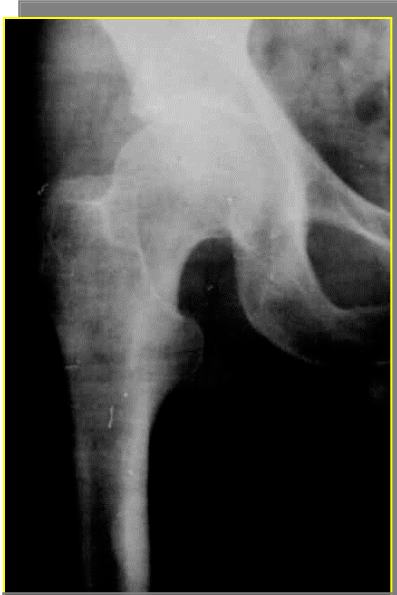
leczenie operacyjne

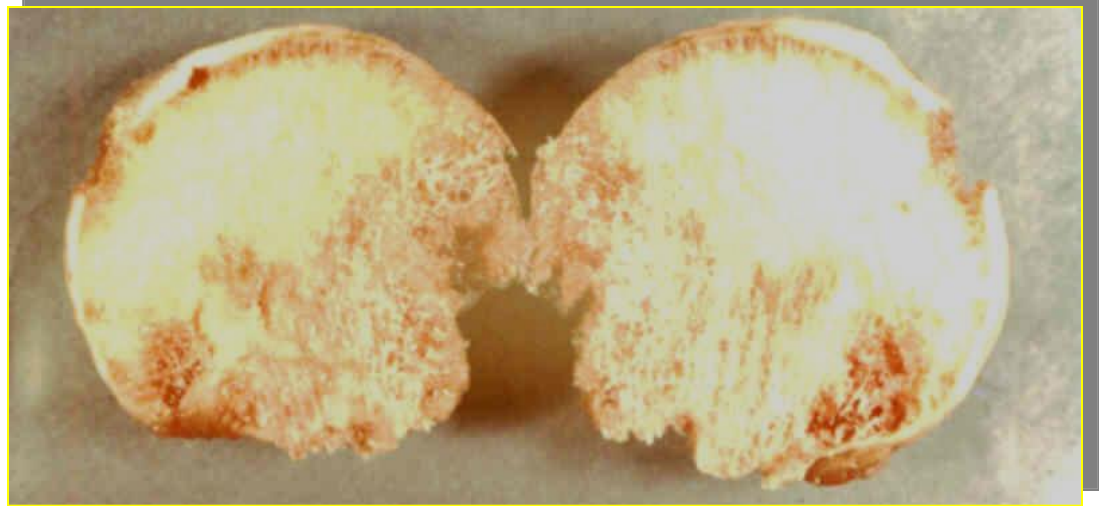

COXARTHROSIS

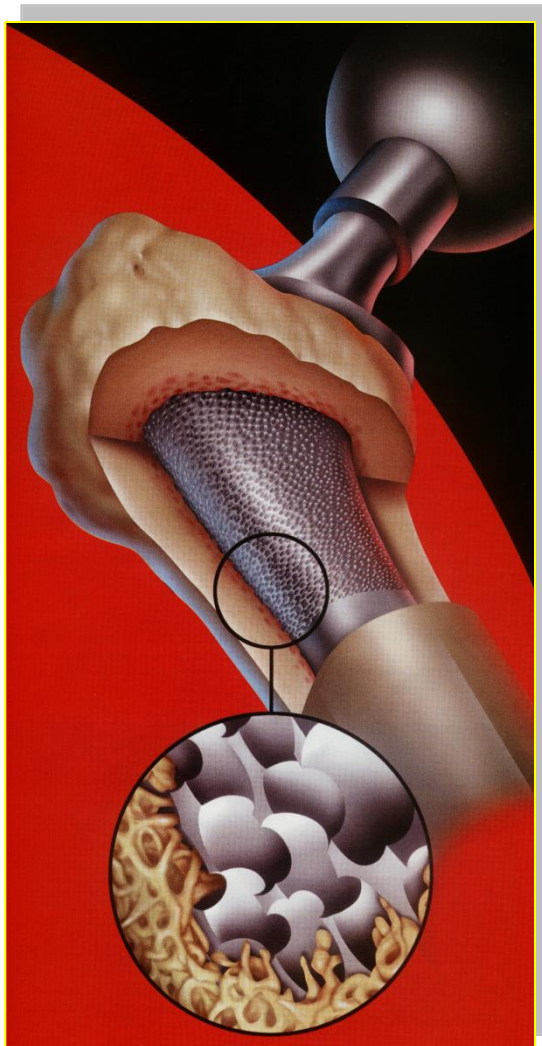

COXARTHROSIS

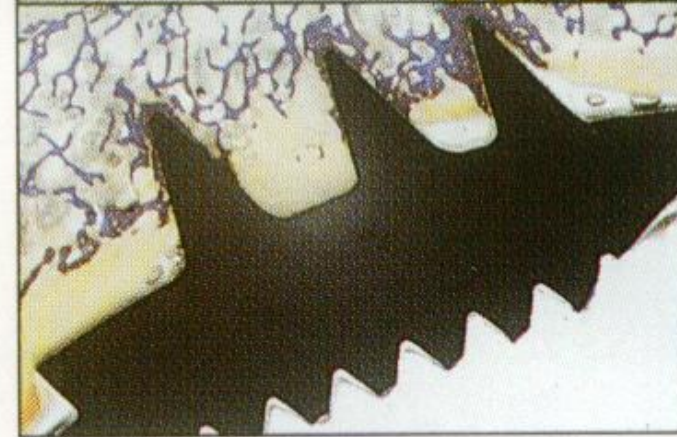
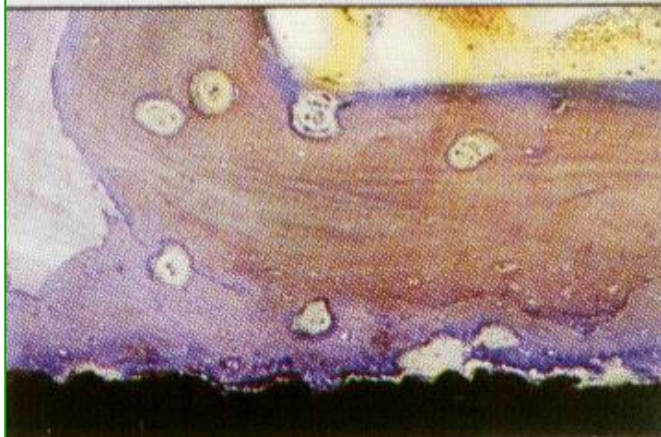
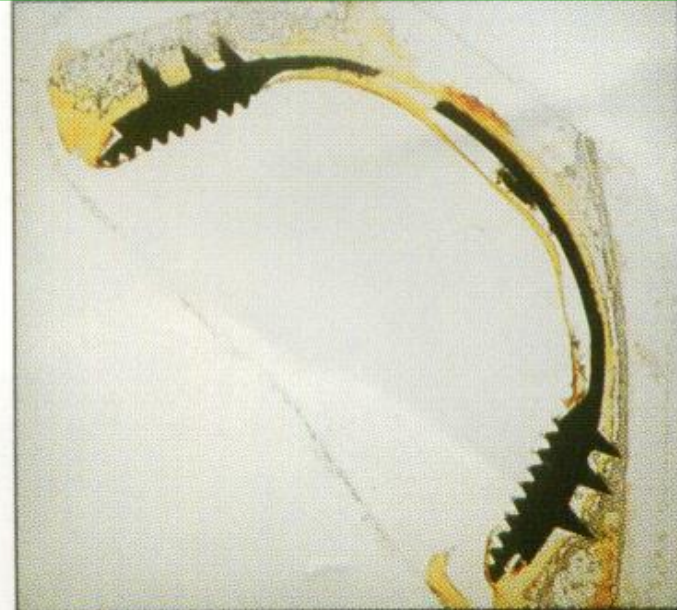
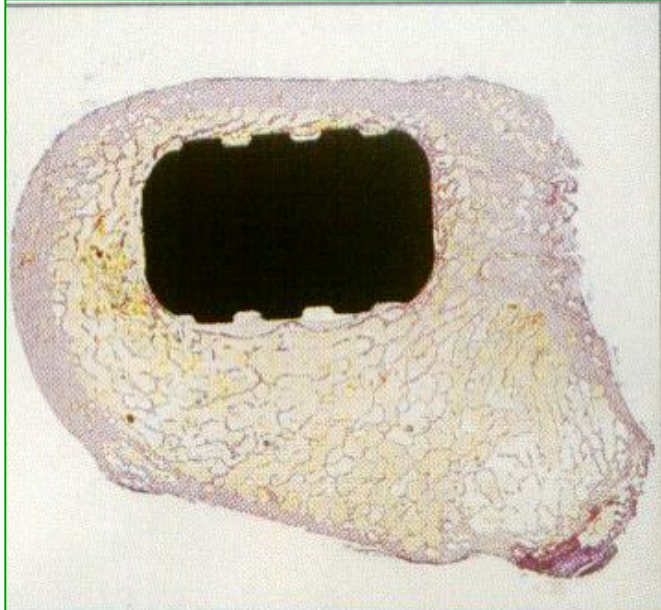

ALLOPLASTYKA BEZCEMENTOWA STAWU BIODROWEGO

ALLOPLASTYKA BEZCEMENTOWA STAWU BIODROWEGO

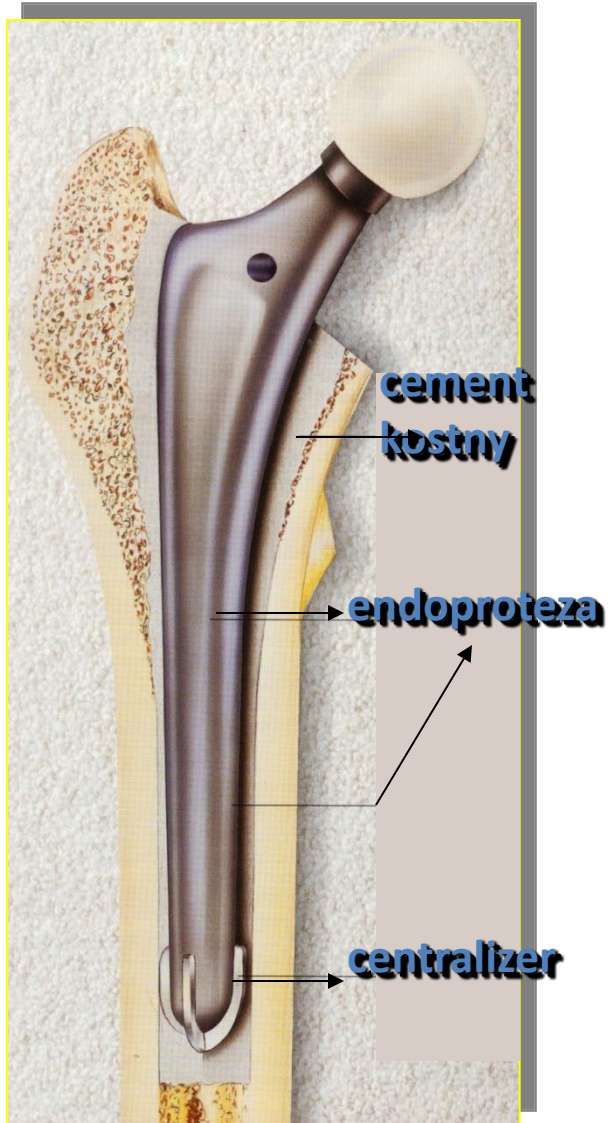

ALLOPLASTYKA BEZCEMENTOWA STAWU BIODROWEGO

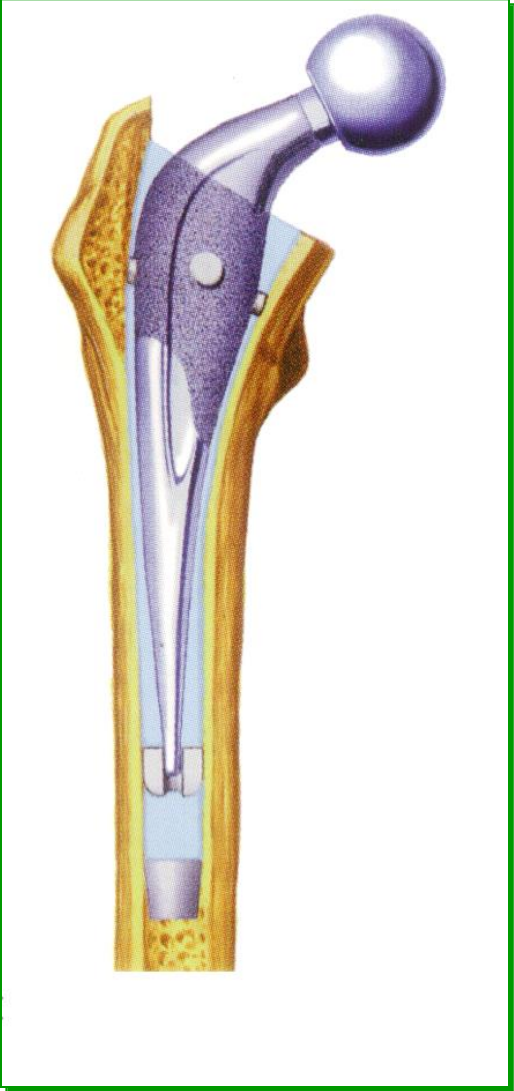

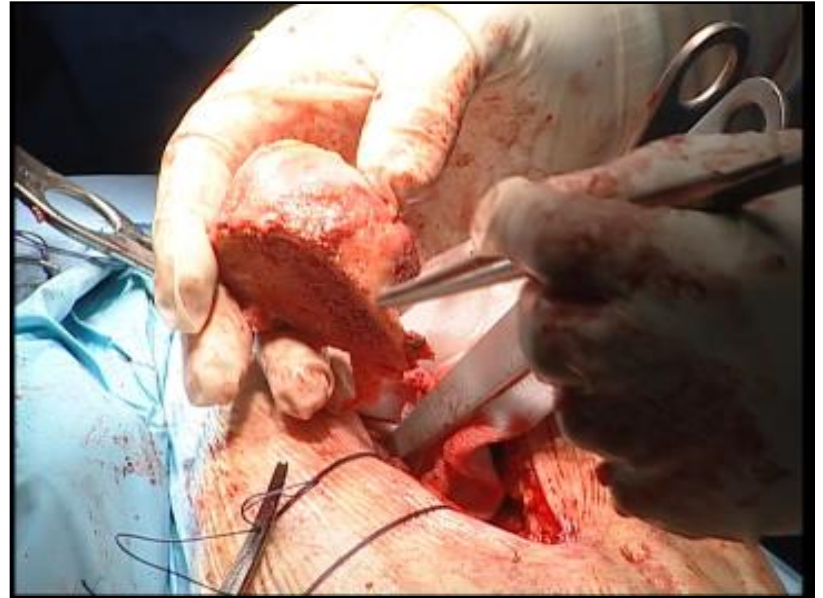

ALLOPLASTYKA CEMENTOWA STAWU BIODROWEGO

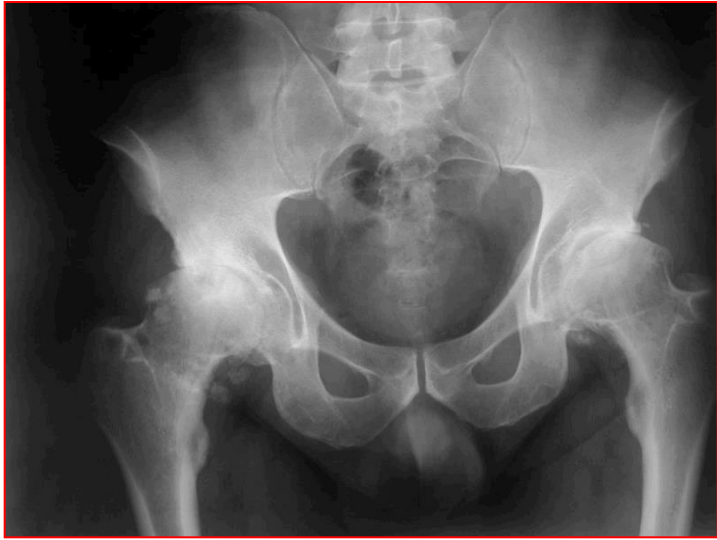

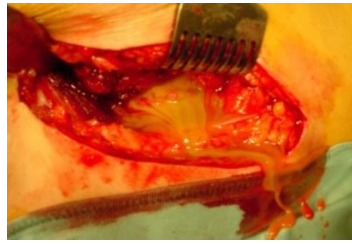
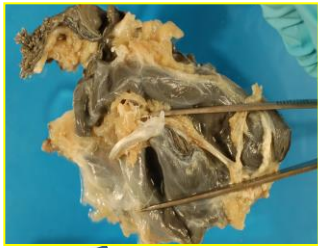
Endoprotezoplastyka cementowa stawu biodrowego

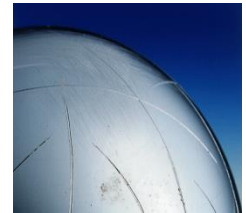
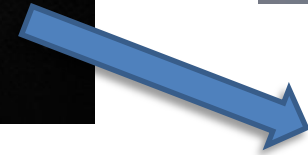
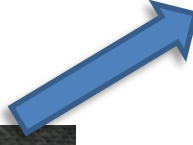
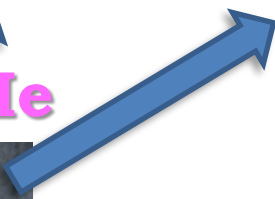

Me / PE

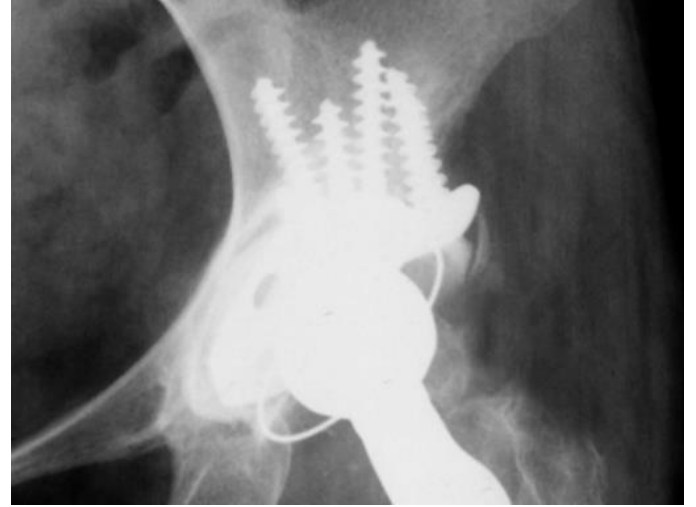
Me / Me

Ce / PE

Ce / Ce

Postacie koksartrozy dysplastycznej

Postacie koksartrozy dysplastycznej

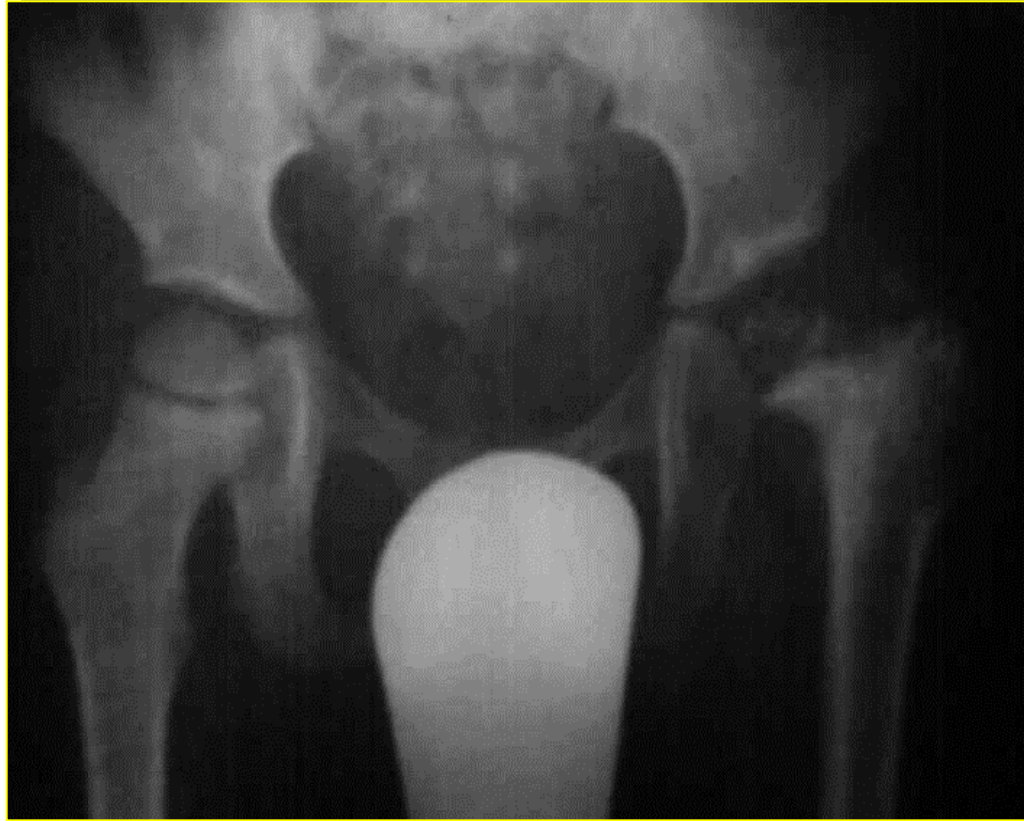

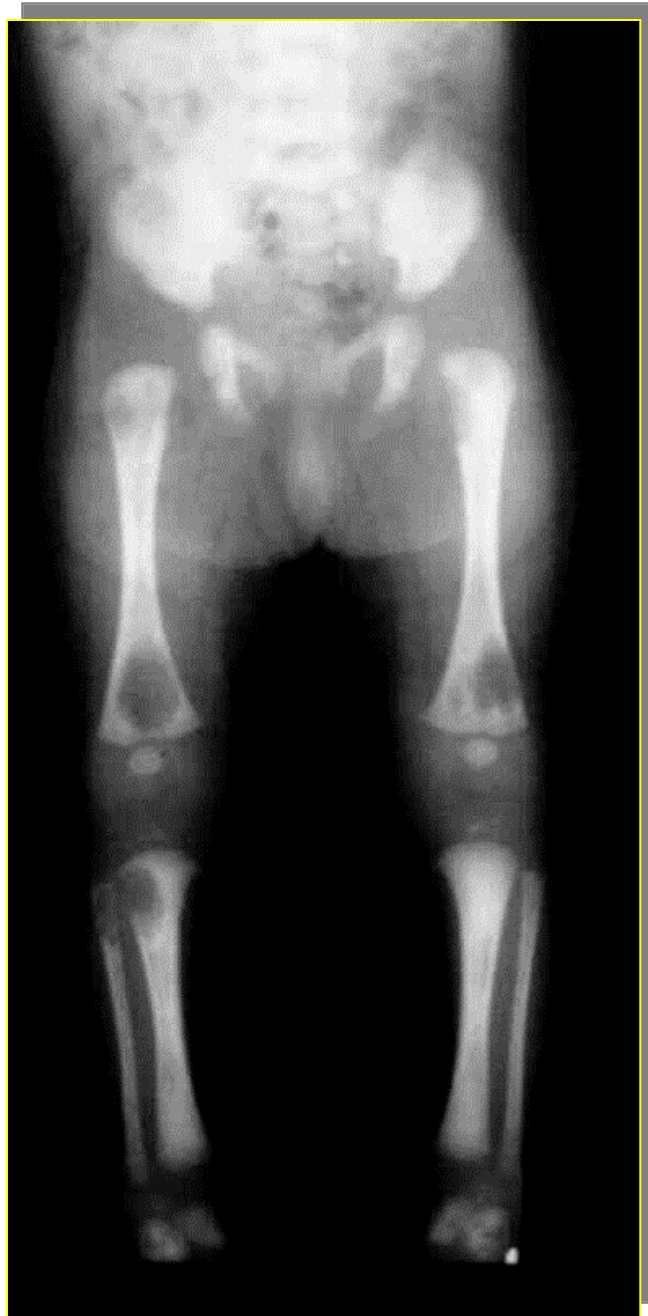

Zapalenie stawu biodrowego

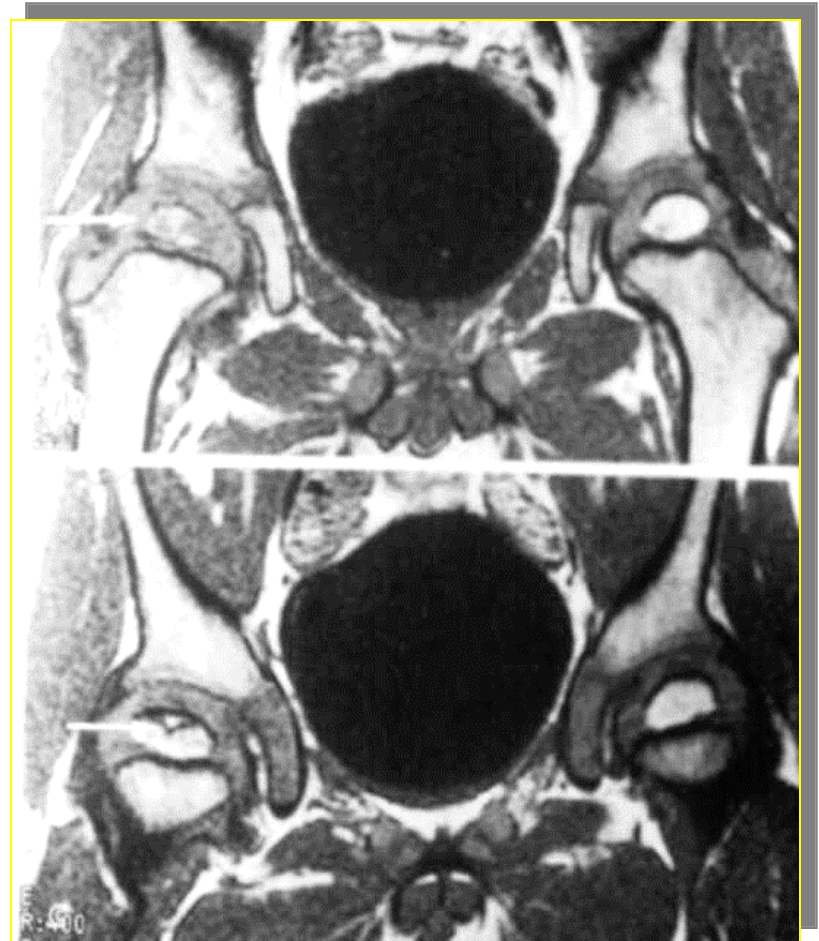

DIAGNOSTYKA

Dziękuję za uwagę

